

མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་ཀྱི་བྱམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
 འགྲོ་ལ་སློབ་གྲོས་སྒྲུབ་བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །
 རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
 མ་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
 ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །
 ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་སློ། །
 དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །
 ཚོག་དོན་ལེགས་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདྲིར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཚོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་སྤྲོ་
 ལྡེའི་ཡ་གྲུལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་ གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི།

དང་པོ་། མཚན་དོན་།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཇུག་གི་རྩོ་ག་ཀུ་རི་ཀུ།

བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོག་ལེན་ལུས་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཇུག་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་ལྟར་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་གི་སྤྲོ་ག། རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀུ་རི་ཀུ། ཚོག་ལེན་ལུས་
 པ་ཞེས་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་
 རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས། གཞུང་མཐའ་དག་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པའི་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚོག་ལེན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་། རྒྱུར་ཕྱག་། ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་
 ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས་བསྟན།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གསུམ་པ་། གཞུང་དོན་། ལ། སྤོམ་གྱི་སློལ་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་། སྤོམ་གྱི་སློལ་ས་མདོར་བསྟན་པ་། མཚན་
 ཉིད་སྤྲོ་བ་པ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

མཚན་ཉིད་སྤྲོ་བ་པ་དེ་ཁོ་ན། །
 གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྟོམ་པ་དང་། །
 དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ། །
 ཐེག་པ་སློལ་མེད་པའོ། །

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་དང་སྐྱིབ་པ་དང་**
དེ་ཁོ་ན་དང་། །གཉིན་པོ་དག་ནི་བསྐྱོམ་པ་དང་། །གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡི་གནས་དང་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མིད་པ་ལོ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ།
ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ནི་
རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྐྱིབ་པ་སྤང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྐྱིབ་པ་བསྟན། སྐྱིབ་པ་དེ་ནི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་
དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉིན་པོ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉིན་པོ་དེ་རང་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་
གང་ཐོབ་པ་དང་དུག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མིད་པའི་བྱུང་ཚེས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ།
དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོང་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ། ། ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་
ཚན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་ །
ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ ། ། ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ། ཉོགས་བྱ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ།



ཡལ་ལོ།

དང་པོ་ རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ ། ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ རྒྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ ། ལ། གུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། དང་པོ་ རྒྱུན་
 ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་ ། ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ རྒྱུན་ཉོན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ ། ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་གུན་གུན་རྟོག་ཡོད། ། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབྱུ་
 མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་གུན་རྟོག་ཡོད། །
- དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
- སྤོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །
- དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །
- སྤོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྤོང་མིན། །
- དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །
- ཡོད་པས་མེད་པ་ཡོད་པས་ན། །

དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ལ། ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ། གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྤོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཅིང་། ། སྤོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལྟར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤོང་པར་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ། ། སྤོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་
 རྟོག་པ་ནི་སྤོང་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྤོང་པ་མིན་པ། ། དེ་ལྟར་བས་
 རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་རྟོག་ཅེས་པ་འདུས་བྱས་དང་སྤོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་མ་
 བྱས་ཐམས་ཅད་བཤད་ལ། ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་དང་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་དང་སྤོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ན། ། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤོང་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤོང་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་མི་སྤོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྤང་བའི་སྐབས་འདི་ན། ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་གཞིར་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་རྗེས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ། འདི་ལྟར་
 འཁོར་བའི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཙམ་མི་སྤང་བར་སྐབས་ཀྱང་དགག་མི་

ཀུས་ལ། ལྷང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྐད་ལ་སྐྱར་པ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་
འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་
པ་གཞན་དབང་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་
ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་སྐྱང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྐྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་
གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའམ་ཡོངས་
སྤུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སྤེལ་པས་ན་མ་རྟོགས་པའི་
དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྟོག་
རྗེས་སུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྐད་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་
ཀྱང་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྟོང་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་
དག་ལས་སྟོང་པའང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་མཐའ་དག་བཀག་
པ་ཡི་སོར་བཞག་ཆོག་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་
ཀོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་

དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་
པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤུན་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལེགས་
པར་འབྲེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བཞིན་པའི་ཚེ་ནའང་། སྐྱུལ་
དངོས་གྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཚེ་ན་
ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
མ་སྟོང་བས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། །སྐྱུལ་
མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་
པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཆོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་
མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་
སྟོང་དུ་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྟོོ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྐད་དུ་
དགག་པ་དང་སྐྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་གྱིས་
དེ་ལས་འདས་ན་བསྐྱོག་ཕྱོགས་གྱི་ས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
འཁོར་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྐྱང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་

རིག་ཅམ་འབྱུང་ཉིད་མངོན་སུམ་སྐྱང་བ་འདི་ནི་སྐྱང་ངོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པས་དང་།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་གྲིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་
དུ་ཡོད་པས་ན། སྐྱང་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་སྐྱང་སྟོང་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་རང་
བཞིན་དུ་ངེས་པ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྟོན་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། སྐྱང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ ། ། དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་གྲིས་
བསྟན་ཏེ། །

- དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །
- སྐྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །
- རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །
- དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །
- ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །
- དེ་ན་དེ་སྤྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །
- དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན། །
- དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཀུན་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཟོད་དེ་དོན་དུ་སྐྱང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱང་བ་
དང་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱང་བ་དབང་པོ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱང་བ་དང་བདག་
དུ་སྐྱང་བ་ནི་བདག་དུ་མེད་ས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ཏུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱང་བ་དེའི་དོན་མེད་ལ། །དེ་མེད་པས་
བདག་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་སྐྱང་བ་ནི་ལོག་པར་སྐྱང་བའི་སྤྱིར་ན་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མེད་
དོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། །ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྲུལ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུང་བས་ཡེ་མེད་པ་
ཡང་ཡིན། །ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ཡེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་
འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་བཅིང་བ་དང་ཐར་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་ལ་སྐྱུར་
པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན།
འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཚོས་སུ་སྐྱང་སྟེ།
གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་དུ་སྐྱང་བ་དང་། བདག་དུ་སྐྱང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
རིག་པའི་ཚོགས་དུག་ཏུ་སྐྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་
བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྐྱ་

ཚྲོགས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱང་ཡང་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་ཚྲོགས་ལྷན་གྱི་
འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་གཉེན་ལ་ཡི་དྲུགས་
དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣམས་དང་རྒྱ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་
ཡུལ་དུ་སྦྱང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་ཟུང་གུང་མ་གྲུབ་པས་སྦྱི་དོན་མ་
གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་
པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཉོས་འཛོག་གིས་གྲུབ་གྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་ཡོད་གུང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་
དེའི་སྦྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའང་ཡོད་ཅེས་
པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྦྱང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡོ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་
རི་བོང་གི་རྩ་དང་འདྲན་དེ་གཏམ་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་གུང་ཡོད་ཅེས་འདོད་མི་རྣམས་
ལ། སྦྱང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་
པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱེལ། གཉིས་སུ་མེད་གུང་གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་
ཡོད་པའི་སྦྱིར་ཡོ་ནས་མེད་པ་མོ་གསལ་གྱི་ལུ་ལྟ་ལུ་ལུ་ལས་སྦྱང་མ་སྟོང་བ་མིན་པའི་
སྦྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གསལ་པའི་གཞིའམ་
རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་གུང་དེ་མ་ཡིན་
ཅེས་བཞག་ལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྟོག་གསལ་འབྲུལ་པ་དེ་
ཟུང་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བས་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་
ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་འབྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་

བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཙམ་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྟོག་དེ་
ཉིད་ཐ་སྦྱང་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རྒྱ་ཏུ་དང་དང་འཛིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་གྱི།
དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ ། ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་
བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་
བརྟན་པ་ ། བརྟན་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །
དོན་སྦྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྦྱིར། །
གཉིས་པོ་མེད་པའི་སྦྱིར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟུ་བར་འགྱུར་བའི་བསྟུ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་ཏུ་བརྟགས་
པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ། ། །འདི་དག་རིམ་
པ་བཞིན་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྦྱིར་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྒྱ་ཏུ་རྟོག་པའི་སྦྱིར་དང་
། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་སྦྱིར་བཤད་དོ།

རྒྱ་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
གང་ཞེན་རྒྱ་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་མེད་
ཀྱང་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འབྲུལ་པའམ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་
ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ན་དེའི་སྒྲུང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་
པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོ་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་། དེའི་རང་
བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། ཇི་ལ་འཇུག་ཚུལ་། ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
- མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
- མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །
- མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
- དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །
- མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །
- དེ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། །
- མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་གྱ། །

དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་
ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྤྱི་

ངོལ་གྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། །གཟུང་བུའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཏེ། །དམིགས་བུའི་དོན་མེད་པ་དེ་
ཡི་སྤྱིར་ན་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནི། །མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་
དོན་མེད་ན་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
ཡང་དོན་དུ་སྒྲུང་བས་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་གྱུ་ཏེ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི།
དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པའམ་ཤེས་
ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྤྱི་དོན་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་
ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་
དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྤྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
ལྟར་ན་ནང་སྐྱོ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་དོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་
པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་
དུ་དམིགས་པ་དང་། །སྤྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་
ཤེས་པར་གྱེ་སྐྱབ་སྤྱོད་པས་དང་དག་གཉིས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་
ཀྱང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། །གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་

པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ །གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པ། ། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏྲོག་ནི། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །
གཅིག་ནི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །
གཉིས་པ་ཉི་བར་སྐྱོད་པ་ཅན། །
ཉི་བར་སྐྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །
དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་པའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་པ་ནི། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁམས་གསུམ་
གྲིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་བཤངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། །དོན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་གཞན་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུག་ལ་ཉི་བར་སྐྱོད་པ་ཅན་ཏེ། །ཉི་བར་

སྐྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་འཇུག་པར་
བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའོ།

དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་
པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀུན་ཏྲོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་
ཅན། ཁམས་གསུམ་གྲིས་བསྟུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
དོ། །དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་
སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅམ་མཐོང་བའི་
ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་
མཐོང་བའི་འཛིན་སྤངས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚོགས་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕུ་ནི་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་པོའི་
གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་བདུན་ནི་
རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉི་བར་ཡོངས་སྐྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་
ལའང་། ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་ལ་ཉི་བར་ཡོངས་སྐྱོད་པ་དང་། །འདུ་
ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་

རྒྱལ་ལོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི།
ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱུས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་
ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་ཏུ་འབྲེལ་
བའི་དབང་གིས་ལུག་རྒྱུད་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་
འོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་དང་ང་ཡིར་
འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྲི་མ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་
པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་
ཡང་སྲིད་ཀྱིས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་སྐྱུར་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་
ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་

གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཚོར་བས་རྣམ་སྲིན་བདེ་སྐྱབ་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་
ཡང་སྲིད་ཕྱིར་སྲི་མ་ཉེ་བར་སྐྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ལ་མངོན་དུ་
སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་སྲི་མ་མངོན་དུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱེ་བས་ནི་རྒྱ་བ་སོགས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་ལ། རྒྱ་ལོ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་དོ་བོ་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྐྱབ་བསྐྱུལ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྲི་མ་
སྲི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་
སྐབས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱན་འགག་པའི་ཤི་བ་དེས་མཚོན་པའི་སྐྱུང་ན་དང་
སྐྱེ་སྐྱབས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་
འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱུང་པོའི་ཆ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བའོམ། བདེ་བ་ལྟར་སྐྱུང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
བདེའམ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཀྱང་སྐྱུར་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་
སྐྱབ་བསྐྱུལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་དང་། བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་
གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་
ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་
སྲི་ཚོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་བ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་

རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་ཚེའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་
ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་ལའད་གཉིས། དང་
པོ་ཁྱེད་མདོར་བསྟན། ལྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ལྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན། །
- མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །
- དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །
- སྐྱུག་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །

ད་ནི་ལྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་ཏེ། ལྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན། །མཚན་
ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །རྣམ་གྲངས་དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྐྱུག་པར་བྱེད་པ་
དག་སྟེ་དོན་ལྡན་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
འཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གི་གནས་སུ་བྱུང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དོན་ནི་མདོར་བསྟན། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་།
དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྐྱུག་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་རྣམ་པ་ལྟའི་སྟོན་ནས་དེ་ཡི་རྩ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་ལའད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ས་བཅད་
ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

- གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །
- དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
- ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །
- ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །

མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས། གཟུང་འཇོག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི། །དངོས་པོ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་འཇོག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངོ་
བོ་མེད་པའང་མིན། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་
ཏུ་ཉོག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མི་རུང་བས་གཅིག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ།

དབྱིངས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་
དག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཏེ་གོ་ཅི་མ་བཞིན་ནོ།

ལའག་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་
བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྤར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྤོས་པའི་མཚན་མ་
མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་
ལྷགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པས་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་
ཅི་མ་བཞིན་དུ་སྤར་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ ། ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བརྩ་དུག་
ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ ། ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག།
དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །

ཁྱུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །
དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
པར་དག་པ། །དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །འོ་
ན་དེ་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། ཁྱུ་ཁམས་ཀྱི་
སྟོག་མ་དང་གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་སྤོ་བུར་
གྱི་དྲི་མ་དག་པར་འདོད་དོ།

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་
དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་
སྟམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་
བོ་ཡོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་རྒྱལ་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། བརྩ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ ། ། ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །
གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །

དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །

གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྣང་པ་ཉིད། །

གཞན་ཡང་སྣང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཟ་བ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
སྣང་པ་ཉིད་དང་བཟའ་བ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྣང་པ་ཉིད་དང་དེ་གཉིད་ག་ཡི་གནས་སུ་
གྱུར་པ་ལུས་ཏེ་དེའི་སྣང་པ་ནི་སྐྱེ་ནང་སྣང་པ་ཉིད་དང་། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣང་གི་འཇིག་
རྟེན་དེ་ཡི་སྣང་པ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་
སྣང་གང་གིས་སྣང་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྣང་པ་ཉིད་དེ་སྣང་པ་ཉིད་སྣང་
པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྣང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་
སྣང་པ་ཉིད་དོ།

གང་སྣང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྣང་གཞི་ཚོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ལ་སྣང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྤྲོད་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་
ཆ་ནས་ནང་སྣང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་སྤྲོད་བྱ་སྤྱིར་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་སྣང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་
ཚོས་དེ་ཡི་རྟེན་རྣམས་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྣང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱི་ནང་སྣང་པ་ཉིད་
ཅེས་བྲུ་འོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣང་གི་འཇིག་རྟེན་སྤོགས་བཅུས་བསྐྱུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་
སྣང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྣང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་སྣང་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་
དེ་དང་དེའི་སྣང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་འོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱུས་པའི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་སྣང་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་
ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྣང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྣང་པ་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་འོ། །སྣང་པ་ཉིད་དེ་ནི་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིར་
དོན་དམ་པ་ཞེས་བྲུ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་
དམ་པ་སྣང་པ་ཉིད་དོ། །

- དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །
- རྟུག་ཏུ་སེམས་ཅན་པན་པའི་སྤྱིར། །
- འཁོར་བ་བཏང་བར་མི་བྱའི་སྤྱིར། །
- དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་སྤྱིར། །
- རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་སྤྱིར། །
- མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་སྤྱིར། །
- སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་དག་བྱའི་སྤྱིར། །
- བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། །
- གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །
- དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྣང་པ་ཉིད། །
- དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །
- དེ་ནི་དེ་ལས་སྣང་ཉིད་གཞན། །

གང་གི་སྤྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ཡིན་
ཞེས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིད་ཞི་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྣོང་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་དང་། །འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་སྣོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་
འཁོར་བ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། །ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ན་
ཡང་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དགོ་བའི་ཚོས་ཏེ་དེ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དེ་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་སྣོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྣོང་པ་ཉིད་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། །སྟོབས་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་དེའི་སྣོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དག་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་དང་
ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་
། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྣོང་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་སྟོ་འདོགས་པ་
དང་དེའི་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

སྣོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་གང་གི་སྤྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་
འབྲས་བུ་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་
བོས་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་

འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྤྱིར་སྣོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་ཞེས། དགོ་གཉིས་ཐོབ་ནས་
སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་ལའད་དེ། འདུས་བྱས་སྣོང་
པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྣོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་སྤྱང་འདས་སམ། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་གཉིས་པོ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱོམས་ཏེ། དགོ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་
འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་
སྐྱོམ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབས་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་
འཐོབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་
སྣོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཞེའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་སྐྱོམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་
མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
དོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྣོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྣོང་པར་
ཤེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་
རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་
དོ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྣོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡུང་

པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགོ་རྩ་ལ་
 ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཚོས་སྐྱེ་འཐོབ་ནས་དེའི་དགོ་རྩ་ནམ་མཁའ་ཇི་
 སྲིད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་
 དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་རིག་མཛོན་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་
 སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམས་ཏེ། མཚན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་འགྲུབ་བོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཚོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་
 མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལྷར་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལྷ་བྱ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་
 སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཞེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་

དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་འམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱུང་ཅིང་ཡོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྡེ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་སེལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 སྐད་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ།

- གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །
- ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
- གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །
- འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །
- ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །
- དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །
- བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་
- གྱི་ལེན་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །
- སྐྱབ་པ་ཇི་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། གལ་ཏེ་གཉིན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་སྐྱོ་བུར་གྱི་ཉོན་
- མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་

པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མ་
གྱུར་ན། །ཐར་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས་ཉོན་
མི་རྐྱེད་པ་ཡང་མིན་ལ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཡང་མིན་ལོ། །དེ་ཡང་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་བརྟན་པས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྐྱབ་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བར་
ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་
བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་དོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་མེད་
ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱང་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གྲོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། །དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་

བསྐྱོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་
པར་སྐྱང་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་
འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་
ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྐྱང་
བའི་སྐྱང་ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་
ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
སོ། །

ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་
ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འབྲེལ་པའོ། །
།



རྗེའལ།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རོན་བསྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་། སྐྱིར་བསྟན་པ་། ། ལྲབ་དང་ཉི་ཚེ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྲབ་དང་ཉི་ཚེ་ལྷག་པ་དང་། །

མཉམ་དང་ལེན་དང་སྤོང་བ་ནི། །

གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ལྲབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱིར་དང་ཉི་ཚེ་བ་ནི་
ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྐྱབ་སྟེ་བདག་གི་དོན་ཅམ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱིར་དང་
ལྷག་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤོང་པ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
སྐྱིར་དང་། །མཉམ་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ཆ་མཚུངས་པར་སྤོང་པ་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྐྱབ་པ་
ཡིན་པའི་སྐྱིར་དང་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་
པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་མི་གནས་པའི་སྐྱིར་དང་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱིར་
ཏེ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྲོ་བུར་བའི་དེ་མ་རྣམས་རིགས་
བསྟུ་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ལྲབ་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྐྱབ་པ་དེས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབས་པས་
ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོ་འམ་
ལྲབ་པ་ཞེས་བཛུང་དོ། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་ཉི་ཚེ་བའི་སྐྱབ་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤང་བར་དུ་རང་དོན་ཉི་ཚེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་སྐྱིར་རོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སྐྱེ་ཡང་
རུང་སྟེ། དུལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྐྱབ་
པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དུལ་དང་འཚམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུག་
གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བཛུང་དེ། དེ་གང་ལྟར་གྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་
ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

ཡང་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་
འཁོར་བ་སྤང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྤིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་

དང་། །རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱིབ་པ་
 གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེན་པ་གསུམ་
 དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་
 མེད་པ་གསུམ་དང་། །སློབ་མེད་པ་རྗེ་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་བསྐྱོ་བར་སྲིད་པ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། །དགོ་བའི་ལས་ལ་སེམས་ནི་ལྷུ་པར་
 གྱུར་པ་གསུམ་དང་། །གང་ཟག་ལ་མ་དད་པ་དང་ཚོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། །དོན་ལ་སྐྱ་
 རི་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། །དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། །ཉིད་
 ལ་གདུ་བ་སྟེ་ཉིད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་མཚེད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་
 སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་གསུམ་དང་། །ཐོས་པས་ཐོངས་པ་དང་ཐོས་པ་རྟུང་བ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱུར་པ་མ་གུས་པའོ།

དགོ་སོགས་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་དགོ་
 བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང་
 དགོ་ཅུ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཚེད་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་ཡང་དག་པའི་གསུང་
 རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དགོ་ཅུ་སྐྱེ་ཞིང་མཚེད་པ་མིན་པ་
 ལྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་རྒྱལ་དེས་དགོ་ཅུ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་
 དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་
 དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པའམ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་

གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྐོ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ལ་སྐྱིབ་སྟེ། དགོ་ཅུ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་
 པའམ། ལྷགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
 ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྐོ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་དགོ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་དང་
 མི་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་ཅུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་
 གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགོ་ཅུ་བྱང་དུ་
 མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྗེ་གསུམ་
 པ་སྟེ་བྱང་དུ་མ་འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའམ་
 བསམ་པའི་སྐོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགོ་
 ཅུ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་མ་རྗེ་གསུམ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་
 པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་
 ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐྱོར་བའི་སྐོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་པ་ལ་བསྐྱིབས་ཏེ་རྒྱལ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤར་ཕྱིན་དུག་པོ་རྣམས་སྐྱུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་
 འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་

པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྤང་ཞིང་སྒྲོན་གདགས་པའི་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་སློབ་ལྡན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་
 བ་ལ་བསྐྱེགས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྒྲོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤས་ཆེར་སྒྲོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 ཡོངས་སུ་མ་སྤྲིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་འབྲུལ་པ་
 མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་
 ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དགོ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་
 ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྐྱུང་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་
 གྱིས་ནི་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བསྐྱེབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒོམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིད་པ་ལྷུང་པོ་ལྷུ་ལ་ཞེན་པ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྒྲོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགོ་བའི་སྒྲོན་པ་
 ལྷབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པར་སེམས་ནི་ལྷུ་ལ་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐྱིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་སྤྲིད་པར་
 ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གསེབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཚོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་
 རབ་གྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་
 གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྱེག་པའམ་མོས་པ་ལ་
 སྐྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཚོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པས་དམ་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་

རམ་ཆེད་ཆེར་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་ལ་གདུ་བ་སྟོན་ན་
 ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའམ་
 སྟོང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་བཀུར་ལ་མི་ལྷ་བར་སེར་སྐྱ་མེད་པའི་ཚོས་
 སྟོན་པ་ལ་སྐྱིབ་བོ། །ཚོས་སྤང་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཚོས་ཉན་པ་དང་བུལ་
 ཏེ་ཐོས་པས་ཐོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་།
 ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་རུས་པ་མེད་པས་སྤང་དོར་གྱི་མཐའ་
 རྒྱ་མཚོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་སྤང་བར་འདུན་
 བཙོན་སོགས་གྱི་རྐང་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤང་བ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་
 ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ (བསྐྱིབ་བྱ་བཅུ་) ། དགོ་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- དགོ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཡང་དག་འཛིན། །
- སྒོ་ལྡན་འབྲུལ་མེད་སྐྱིབ་པ་མེད། །
- བསྐྱོ་དང་མི་སྐྱེག་སེར་སྐྱ་མེད། །
- དབང་ནི་དགོ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་དང་བྱང་རྒྱུ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འཛིན་
 པ་དང་། །སྒོ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་
 སྐྱིབ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྒྲོང་བ་དང་། །བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་དང་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱེག་པ་དང་

སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། །དབང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ།

ཉེས་པ་སྐྱུ་ཕུ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྐྱིབ་ན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགེ་བ་དང་པོར་
སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བྱང་རྒྱུ་
ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་དེས་སློབ་ལྡན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་པ་དང་། དེས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་སྐྱིབ་པ་
མེད་པ་སློམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བྱུད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
བསྐྱོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྱེག་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་
ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སློན་པ་གསུམ་དང་། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལོ། །འདི་དག་
ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱིབ་པ་
དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྦངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་
ཏན་ཀུན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་ ། ། དེ་དག་གི་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏི། །

དེ་དག་གི་ནི་སྐྱིབ་པ་རྣམས། །
གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགེ་སོགས་འདི་དག་གང་ལ་སྐྱིབ་པ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ། ། རེ་དག་གི་ནི་སྐྱིབ་པ་
རྣམས་སྐྱིབ་བྱ་རེ་རེ་ལ། ། སྐྱིབ་པ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྐྱིབ་པ་སྐྱུ་ཕུ་པོ་རྣམས་ནི་
བསྐྱིབ་བྱ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བཤེས་པར་བྱ། དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ། །

- བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་སྐྱིབ་དང་། །
- གནས་པ་ཉེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། །
- འགྱུར་དང་འབྲུལ་དང་གཞན་དུ་དང་། །
- ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །
- མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང་། །
- མི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །
- ཐོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །
- རྒྱ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །

སྐྱིབ་པ་འདི་དག་བསྐྱོག་པས་དགེ་སོགས་དེ་དག་ལ་བྱེད་རྒྱ་བཅུར་ནི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་
སྐྱེ་བའམ་འབྲུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་

དང་། །གནས་པའི་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་པའི་
བྱེད་རྒྱ་ནི། གང་གི་གནས་སུ་གང་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་
གྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་བསྟན་བྱ་གསལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གསལ་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །འགྲུར་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་བར་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་
བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་བས་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་ལ་
སོགས་པའི་གསེར་མགར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་
མི་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་དམ་བཅའ་
དང་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དང་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མིག་དང་ཟས་དང་ས་དང་
མར་མི་དང་། །མི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །ཚོར་བ་དང་བཟོ་ཤེས་པ་དང་དུ་བ་དང་། །ཡིད་
ཆེས་པའི་རྒྱ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལོ། །དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། །འདི་
ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་
འོག་དུ་དགོ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱའོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་
གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེས་ནི་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་སྤང་བའི་སྤྱིན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་སྤངས་
ནས་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་སྤང་ན་མིད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་བསྐྱོ་བའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དག་ལ་མི་སྐྱེག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཚོས་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་
ཏན་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱར་དུ་སྤྲོ་ན་མིད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པོ།

འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་གྱང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་དགོ་སོགས་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་ན། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་
ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་ན།
བྱེད་པའི་རྒྱ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་
ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
དང་། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱ་བཅུད་རྣམས་སྟོང་ས་གཞི་ལ་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞེན་པར་
བྱ་བའམ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་མར་མེས་སུ་ཁྱུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
འགྲུར་བའི་བྱེད་རྒྱ་བཙོ་སྟེག་བྱེད་པའི་མི་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་རྩ་བར་བ་ལ་
ཚོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་པ་མཁས་
པས་གསེར་གྱི་སྐྱམ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྐྱར་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་
རྒྱ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མིར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་དང་ཞེས་
གཏན་ཚིགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱ་ལམ་ལས་
སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དཔེར་སྤྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་

གྱི་དོན་དགོ་སོགས་བཅུ་དང་སྐར་ན་དགོ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་འདིས་བྱང་རྒྱལ་
བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་དགོ་བའི་རྒྱན་གནས་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་
པར་བརྟེན་པ་དང་། སློ་ལྡན་ནི་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲས་
བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ་འགྲུར་པའི་བྱེད་རྒྱ། སློམ་ལམ་ནི་སྐྱིབ་པ་དང་བུལ་བའི་བྱེད་རྒྱ། བསྟོ་བ་ནི་གཞན་
དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་མི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱ། ཚོས་སྟོན་པ་
གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
རྒྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་
བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་སྟོང་གཉིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་དེ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས་ངག་རྩལ་སྦྱོར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགོ་ཅུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་ཅུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་རྒྱལ་གནས་པའི་
བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉིན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་བཤའ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤའ་
གཉིས། དང་པོ་། མདོར་བསྟན། ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱོགས་དང་པོ་ལོ་སོགས་ལ། །

སྐྱིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ལོ། །

བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་པོ་ལོ་སོགས་ལ། སྐྱིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་
ལོ།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་
གོང་དུ་བཤའ་པ་ལས་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་གྲུར་བའི་སྐྱིབ་པ་དག་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་། །རྒྱས་བཤའ་། ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། པར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྐྱིབ་པ་
གསུམ། དང་པོ་། །བྱང་ཕྱོགས་། ། གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །

གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །

མི་སྐྱེད་པ་དང་ཉམ་རྒྱུད་དང་། །

ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་ཆགས། །

དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་པས་དྲན་པ་
ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡང་དག་པ་སྟོང་བ་རྣམས་དང་། །འདུན་
པ་བཙོན་འགྲུས་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་བ་དང་། སྟོང་བའི་འདུ་
བྱེད་བསྟོམ་པ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྟུང་པ་ལ་སྐྱིབ་
པ་དང་། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་།

དབང་པོ་དེ་དག་ཉམ་ཚུང་བས་སློབས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ལྟ་བའི་སྒྲོན་ཆགས་པས་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲོན་ཆགས་པས་ལམ་གྱི་
ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

བརྟགས་ཤིང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་
གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
མི་གཙང་བ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པོ།
།ལེ་ལོ་དག་གིས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགལ་སྐྱེན་གྱིང་གོད་ཡོད་
པ་དང་། མཐུན་སྐྱེན་འདུན་བཙོན་སོགས་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཇིག་ཐོབ་
པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྐྱང་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སོགས་རང་
སྐྱེད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྷ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་
གྱི་རྣམས་པ་ཉམ་ཚུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗི་རྣམས་པ་སློབས་ལཱ་འི་
སྒྲིབ་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཚུབ་ཡན་
ལག་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སློ་གསུམ་ལས་བྱུང་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ། སྤྱི་ལོ་ ། ལྷག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །
སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །

ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
འགྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུག་པ་དང་། །
གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །
དགོ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །
ངེས་པར་བྱེད་དང་ཚོས་རྣམས་ལ། །
ལོངས་པར་སྤྱོད་དང་ལོངས་སྤོང་གྱི། །

པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལྷག་པོ་
དང་ནི་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་དང་། ། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་
ལོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །བཙོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དག་དང་
ཡོན་ཏན་རྣམས། །རིམ་པ་ལྟར་འགྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་
གཏུལ་བུ་འཇུག་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐབས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་སོགས་མི་ཟད་པ་དང་། །སློན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དགོ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པ་དང་། །སློབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགོ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་དང་གཞན་ཚོས་རྣམས་ལ། །ལོངས་སྤོང་གས་པར་སྤྱོད་པ་དང་
སེམས་ཅན་ལོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་དག་གིས་སོ།

སེར་སྐྱས་སྤྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱར་ཏེ་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྐྱེ་

ཚུལ་གྱི་མཁུ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་པ་
དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
སློན་སྐྱོན་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། རྣམ་གཡེངས་གིས་
བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གཏུལ་
བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སློན་སྐྱོན་ཚོས་བསྟན་པས་གཏུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་
དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལ་མཁུས་པའི་སློན་སྐྱོན་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་
བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། སློན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སློན་ལམ་གྱི་སློན་སྐྱོན་དགོ་བ་
ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རུས་པ་རྒྱུད་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགོ་བའི་
འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་།
གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འཇོན་པ་སོགས་
གྱིས་ཡོ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་
པར་སྟོན་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ཞོར་བར་བསྟན་པའི་སློན་
ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ། སའི་སྐྱིབ་པ་ ། ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཚོག་གི་དོན། །

རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་། །
ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་མེད་དོན་དང་། །
རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །
ངྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྐྱིབ་པ་བཅུ། །
ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །

སའི་སྐྱིབ་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་མཚོག་
གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་གོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་
དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་ཐོས་
པ་མཚོག་ཏུ་རིག་ནས་དེའི་ཕྱིར་མའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཅུ་ཡང་
བདག་ཉིད་བཟུལ་བ་དང་། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་མེད་པའི་དོན་
དུ་རྟོགས་ཏེ་ཚོས་ལ་སྟོན་པ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། །ལྷ་པ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད་

མིད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ཐ་དད་མིད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་དང་
། །དུག་པ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་
དུ་རྟོགས་ཏེ་རྟོན་ཅིང་འཕྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཚོས་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་
དང་། །བདུན་པ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མིད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་མཚན་མ་མིད་པས་
མདོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་པ་
ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་བྱི་བ་མིད་ཅིང་འཕྲེལ་བ་མིད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ལ་བྱི་འཕྲེལ་མིད་
པ་དང་། །བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་ཞིང་། དགུ་པ་ལ་
ཚོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱ་པ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་
ཏེ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་སྐྱིབ་པ་བརྩུ་ཡོད་པ། །ས་བརྩུའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་དེ་རྣམས་
གྱི། །གཉིན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ།

རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མིད་ཅིང་། །དེ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ས་བརྩུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞན་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་
མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་
གཉིས་སྐྱུང་རྒྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞེད་པ་ལ་བྱང་མིད་པས། །ཇི་

ལྟར་བར་སྐྱུང་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་རྣམས་པ་ལྟར་མཉམ་གཞན་གྱི་ངོས་ནས་
སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྣམས་པས། །མཉམ་གཞན་གྱི་ཡི་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་
སར་འབར་བའི་ཚོས་དེ་དང་དེའི་སྐྱང་བྱ་སྐྱོང་ལ། །དེའི་རྣམ་པས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྐྱང་བྱ་སྐྱོང་རྩལ་
བཤད་དེ། །ཇི་ལྟར་ནས་དང་པོར་ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་
རྗེས་ཐོབ་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཅིང་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞན་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱུ་འདྲེན་
པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་ན་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་
ངོ། །དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་གོགས་དེ་
ནི་ས་དེའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ། །ས་དང་པོའི་ཡི་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་
དེ་ལྟར་བྱུའི་ངེས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་
མཐོང་བའི་དུས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀྱན་
ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡི་ཤེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཚོག་དུ་འཕྲེལ་བ་དག་
གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ནས་གཉིས་པའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྐྱུར་ལས་ཆེས་
ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་
ཚོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱན་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉིར་བྱུའི་མཚོག་ཉིད་

དུ་རྟོག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་
ལས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་བམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མི་
བསྐྱུ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་
རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ས་བཞི་པར་ཚོས་གང་
ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་
རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ལའང་སྲིད་པ་ལྷོག་ན་ཚོས་མིན་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་
ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་
དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་རྒྱལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམ་པར་དག་
པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་།
རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་དང་། །ལྷ་བ་ཐེ་ཚོམ་འགྲོད་པ་
སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་
རྣམ་དག་དང་། བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་རྣམ་
དག་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་
མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་
པར་རྟོགས་སོ། །ས་དྲུག་པར་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་དོན་མཐོང་བས་སྐར་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་
བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་
དེ་ལས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་
སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་
བརྒྱད་པར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོས་
མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་
འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུང་བ་སུ་མེད་པར་སྒྲུང་ཞིང་རབ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་
ཞིང་དག་པ་ལ་དག་པ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ས་དབྱུ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་དབྱིངས་
བསྟོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཚོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བརྒྱུ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོམས་པས་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོན་ལས་འབྱུང་པའི་སྟོན་ལས་ལ་དབང་བ་
ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་
གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཚོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་
ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབབས་རུས་
ཤིང་། གཞན་ཕལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་
ལ་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྱི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་

པ་འདྲོད་བ་ཙམ་མོས་སྒྲིབ་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཇུག་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྤོང་བའི་སྒྲོབས་
ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཇི་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་བྱུང་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱུངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་
ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་
ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྤེལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་
བཅུ་པོ་གང་ཞིག ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤོགས་སུ་བྱུང་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་
གཉིན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་
སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་མོ། །

གསུམ་པ་ ། རོན་བསྐྱེད་བྱེད། ། རོན་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། །

- ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །
- ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། །
- དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །
- དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

བསྐྱེད་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །སྒྲིབ་པའི་
ལེན་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

མདོར་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། །དེར་
ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དེ། །གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
གྲོལ་བར་འདོད། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཚེན་པོ་ནི་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་དུ་ནི་ཉི་
ཚོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྟག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་
མཉམ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་
པའོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པ་དགུ་གང་ཡིན་
པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁོ་
ན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྤོགས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགོ་བ་
སྐྱེད་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བྱུང་པར་
དུ་འགོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མདོར་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྐྱེད་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེན་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གོང་དུ་ཇི་སྐྱད་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་
མདོར་བསྐྱེད། ཐར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་
སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མོངས་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་
ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་སྤོངས་པའི་སྤོང་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་
དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་
བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམས་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་

འབྲས་བུ་ཕུང་སུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤོང་བྱེད་བདག་མེད་ཉོག་པ་
གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོག་པ་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་པ་གཞན་ཉོག་པ་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁེགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱིབ་པ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་ཏུ་དེ་ལྟར་
མིན་ན་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
གཉིན་པོ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
གཏིང་ཚུགས་པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྐྱིབ་པའི་ལེའུར་བཅས་པའི་
འགྲེལ་བའོ། །།



།འཛོལ་གྱི།།

གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས།
དང་པོ་། མདོར་བསྟན། ། ཅུ་བ་མཚན་ཉིད་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཅུ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །

སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །

འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །

རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བ་དང་། །

གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །

བསྐྱ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཅུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།

། སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དང་། རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་

དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བསྐྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམ་
པ་བཅུ་འི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྲོད་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་ཁམས་
ལ་མཁས་པ་དང་སྤྱི་མཛད་ལ་མཁས་པ་དང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་
དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་དུས་ལ་
མཁས་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ལ་མཁས་པའོ།

ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཚན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བ་ཅུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་
བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་རྣམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་
གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཚོས་སྤྲ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་
གསུམ་ལས་འཇུག་སོགས་བདུན་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་
གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་འི་རྒྱུ་ལ་

གྲིས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་མས་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་
པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྤང་བྱ་བ་དག་ཏུ་
ལྟ་བའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་ཚུ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་
བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་། མཚོན་བྱ་ཚུ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ལོ་ན་
ཉིད་། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་གྲིས་བསྟན་ཏེ། །

- དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །
- ཡོད་ཀྱང་ལོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །
- ཡོད་དང་མེད་དེ་ལོ་ན་སྟེ། །
- དོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་ལས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་
རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལོ་ན་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་སྤྱིར་དེ་
ཡང་དག་པ་ལོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་དེ་ལོ་ན་སྟེ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རྩ་བའི་

དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལྟག་མ་རྣམས་གྲིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། གྲིས་པ་འབྲུལ་པའི་
སྟོས་བདག་གཉིས་སུ་བརྒྱུད་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོང་མ་སྟོང་པ་
ལ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལོ་ན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀྱན་བརྟགས་འབྲུལ་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་སྟོང་གི་དོ་བོར་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ལོ་
ན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་དོ་
བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་། ཇི་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་། ། འདི་ལ་ཚོས་དང་སོགས་གྲིས་
བསྟན་ཏེ། །

- འདི་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་དང་། །
- གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །
- ཡོད་དང་མེད་པར་སྟོན་འདོགས་དང་། །
- སྤྱིར་བའདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །
- གང་ཤེས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །

པ། ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བཤའ་པ། དབྱེ་བ་བཤའ་པ། མཁས་
བྱེད་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། །
མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །
- སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
- དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ། །
- རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམས་བཞིན། །
- སྐྱབ་བསྐྱལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
- འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །
- དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད། །
- མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། །
- དེ་དང་མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་། །
- རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །

རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། མི་རྟག་པའི་དོན་
ནི་མེད་པའི་དོན་དང་། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། །དྲི་མ་དང་བཅས་ཤིང་
དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྐྱབ་བསྐྱལ་

ལེན་པ་དང་གཞན་དབང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་
སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་སྤྱི་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ཀུན་
བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་
པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སྐྱབ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དོ། །ཡང་བདག་མེད་གསུམ་ནི་
ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་པ་
དང་། །གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པས་དེ་
དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །ཡོངས་སྐྱབ་པ་ནི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་
ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བབྱུང་བ་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
གི་སྟོང་དང་། དེའི་བབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅས་
བྱེད། །དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་མི་རྟག་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིན་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་གྱི་
དོན་འཇོག་ཚུལ་གང་ཞེན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་
རྣམས་སྐྱབ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་

ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་
 ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་སྤང་
 བ་སྐྱུམ་མེད་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྟགས་
 པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དང་།
 སྤྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་
 ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྐད་སྤྱིར་བཏང་རུ་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྐད་སྤྱིར་བཏང་གྱི་
 མཚན་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱིར་ཏེ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བསྟུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་
 བཟུང་ནས་སྤྱི་བསྟུན་སྤྱི་བསྟུན་སྤྱི་བསྟུན་ལོན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྤྱི་བསྟུན་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྤྱི་བསྟུན་
 དང་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ལ། འདི་ན་
 སྤྱི་བསྟུན་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྤྱི་བསྟུན་གྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དུ་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་
 པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་
 ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོས་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ། སྤྱོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 ཅེས་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་

མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་བའམ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་
 པ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱ་འབྲུག་སྤྱི་བསྟུན་པ། ། དེ་སྤྱིར་སྤྱི་བསྟུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ།

- དེ་སྤྱིར་སྤྱི་བསྟུན་གྱི་བདེན་པར་འདོད། །
- བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། །
- མ་གྲུལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
- ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་མི་སྟེ། །
- དྲི་མ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་འདོད། །
- ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །
- ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱས་བས་ནི། །
- ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད། །

དེ་སྤྱིར་སྤྱི་བསྟུན་གྱི་བདེན་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་
 འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་སོ། །མ་གྲུལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་བསྟུན་པ་དང་མ་གྲུལ་བ་

ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟོང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་སྐྱེ་བ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། །དྲི་མ་ཞི་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་
འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྩ་བའི་དེ་ལོ་ན་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅིན། །ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དབང་
ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་
ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱ་བས་ནི། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་གི་རྒྱ་འབྲས་ཕྲུག་གཉིས་བཞིས་བསྐྱུས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཚང་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་
བཞག་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་
དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་
དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བུ་ལ་བསྟོ་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་
བུ་ལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་
པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་
དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་སྤྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་
དོན་འཛོག་ཅིང་། སྤྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་

དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བུལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་
ནང་གི་སྤྱི་མ་བུལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལམ་
གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟོ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་
ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལའང་བརྟགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་
སྤང་བར་བྱ་བ་སྟོ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་
གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ། དེ་
ཟད་ནས་ནི་གོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་
བརྟགས་པ་ནི་གཉིན་པའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བརྟགས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་
བརྟགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ ། སྤྱི་རགས་སུ་བཞག་པ་ ། ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྤྱི་བ་དོན་དམ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ། རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ ། ། བརྟགས་པ་དང་ནི་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་བརྫོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །

རགས་པ་དང་སྤྱི་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་རྩ་བའི་

དེ་ལོ་ནང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་ཞེས། **བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི་ཤེས་**
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་འདི་
དག་ནི་རག་པ་ཡིན་ལ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་
རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། **བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི། ཤེས་**
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་
ཚུལ་ཉིད་དེ་དོན་སྲིད་དོན་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་
བསྐྱེས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། སྤྱི་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་ ། ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
པོ་ ། དངོས་ ། ། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་ལོ། ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་ལོ།

དམ་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ལོ།

དོན་དམ་པའི་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་གཅིག་
པུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། **གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་**

ཐ་མལ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། **གནས་སྒྲུབ་མཐུན་པ་ནི་འདི་ལོ་ན་ཡིན་**
པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ ། དེའི་དབྱེ་བ་ ། ། དོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- དོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབ་པ་ནི། །**
- དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །**
- འགྲུར་མེད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །**
- ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །**

དེ་ལ་དམིགས་པ་**དོན་དམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོ་ཤེས་དམ་པའི་སྲོད་ཡུལ་དང་ཐོབ་པ་**
དོན་དམ་ནི། སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་ནི། ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་
དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེས། འདུས་མ་བྱས་པ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

དོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། **དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་**
ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཡོ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱི་
ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་སྤུལ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་

དོ། །སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་མཚོག་སྲུང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་
མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོ་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་གྱི་ཕྲོག་
ཆས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་
སྔ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ན་གནས་
སྒྲུང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བདུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་
ལམ་བདེན་གྲུང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྐྱབ་པའི་བཤམ་ཚུལ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་བདུ་སྐྱར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་གྱི་དབང་གིས་མི་
འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་། །གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། ། །གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། །
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །

གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྟོ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་

དོ་བོ་ཉིད་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལ་འདི་ནི་ས་ཡིན་གྱི་མི་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ།

གང་ཚོས་སུ་བརྟགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའམ། རིགས་
པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྟོ་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོན་གདགས་པ་གཅིག་པུའི་སྟོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ཐ་སྟོན་གྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟེག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་
བསྟོས་པ་ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་
ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་གྱིས་
གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱབས་གྱི་བརྗོད་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྟོ་
ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་པུའི་ཆ་ལས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྐྱ་
ཚོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་རིགས་པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་

གྲགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལས་འཛོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་
བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་ ། རྒྱུ་བ་ལྷ་ལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ་ ། ། རྣམ་དག་སྟོད་ལུལ་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་དག་སྟོད་ལུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོད་ལུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་
ལུལ་མ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་སྐྱིབ་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ལུལ་
ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་
གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་སྟོད་ལུལ་དུ་
བྱས་ཚེ་གནས་སྐྱང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་པ་ ། རྒྱུ་བ་བཤད་པ་ ། ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །
མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ། །
ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན། །
གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་ཡིན། །

བསྟུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་རྩ་བའི་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེས། དངོས་པོ་ལྷ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་
རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། །མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་ལ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་
ན་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཡི་དོན་བསྟུས་པའི་སྟོམ་ནི་དངོས་པོ་ལྷ་ལས་ཚོས་ལྷར་
གསུངས་ཏེ། གང་ཞེས། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྷའོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་
སོགས་བརྗོད་སྟོན་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་
གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། །སྟོ་ལྷུ་ར་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱང་བ་ལྟ་
བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ལུལ་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ།

གང་ཞེ་ན། རྩུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་
དབང་དང་། གུན་བཏགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚོས་མི་འདྲ་
བ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྩུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་
གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མིང་ནི་གུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་དུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ།
གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལའད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ ། དབྱེ་བ་ལའད་པ་ ། ། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྟུན་ཏེ། །

- འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །**
- གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ལྷགས། །**
- མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག། །**
- ཡང་དག་སྐྱབ་པ་གཅིག་པུའོ། །**

རབ་དུ་བྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅུ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་
པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་སྒྲུང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་ལས་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་གུན་
བཏགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་
ལྷགས་པའམ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་

ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཡང་དག་
སྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྩུན་ལས། དེ་བཞིན་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་
པར་བཞག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
འབྲུང་སྟོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྟུས་པ་དང་། རྣམ་པ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། གུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱབ་བསྟུལ་བདེན་པ་གང་ཞིག
།སྒྲུང་ཚོས་མི་རྟོག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩུ་གུན་འབྲུང་གི་བདེན་པ་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་ཞི་སོགས་ཚོས་བཞི་
དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་
རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་
འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྩུན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས།
རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྩུད་པ། ལྷག་མ་
བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྐྱར་བ་ལའད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་

དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་རྩལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་
གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་
དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གནས་པ་དང་
ལོག་པར་སྐྱབ་པའམ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་
དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་
བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གི་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤའ་བ་བཞིན་
ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་
པ་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་
མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་
སྐྱབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་སྤྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཤའ་བ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བུ་བཤའ་བ་
དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བུའི་གནས་བུ་བཤའ་བ་གཉིས། དང་པོ་༼ སྤང་བྱ་བདག་
ལྟ་བུ་བཤའ་བ་༽། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་དང་རྒྱ་དང་བཟའ་བ་དང་། །
བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །

བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །
ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །
འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་སྟེ། །

མཁས་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བུ་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་སྟེ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་ 30 གཉིན་
པོའི་སྐར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཅིག་ཕུར་འཛིན་པ་དང་རྒྱ་དུ་འཛིན་པ་དང་བཟའ་བའི་འཛིན་པ་
དང་། །བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་བར་འཛིན་པ་དང་། །བདག་པོའི་དོན་
དུ་འཛིན་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་
སུ་འཛིན་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་
སྟེ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་སྟེ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་
བ་ཡིན་ལ། གནས་བུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བདག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བུ་སྟོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་
དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆིད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉིན་འབྲེལ་ལ་
མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་
མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་

ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ལོ། །
 དེ་ལ་བདག་ལྟ་བུ་ནི། བདག་གཅིག་ཕྱར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་
 སོགས་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་ཕྱར་ལྟ་བ་སྟོང་སྟེ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་གི་བདག་ས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་
 ལ་གཅིག་ཕུ་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཚོས་དུ་མ་བསྐྱས་ནས་སྤྱངས་པ་ལ་ཕུང་
 པོའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་ཕུ་བ་
 ཞིག་མེད་པར་ཤེས་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བུ་ཉི་ལྔ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལ་པ་ནི་
 ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། སྤྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་
 འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རུས་པའམ་ས་པོན་སོ་སོར་འཛིན་
 པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱ་ལས་སྟོང་བུ་ཉི་ལྔ་འབྱུང་གི་བདག་
 ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་འམ་ཟ་བ་
 པོར་འཛིན་པ་ནི་སྟེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མཆེད་བུ་
 གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་ལ། ལོངས་སྟོང་བྱ་སྤྱིའི་སྟེ་མཆེད་
 རུག་ལ་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རུག་གི་ལོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་
 ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་
 པ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟོན་
 འབྲེལ་ཚོགས་ན་མི་སྟེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་མཐོང་
 ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་

ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་
 མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་
 ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྤྱང་གི། བདག་གིས་ནི་རང་
 དབང་བསྐྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་རུས་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ནི་བདག་པོ་འམ་གཙོ་བོ་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་
 མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ན་
 དབང་པོ་རྟོན་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་
 གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལམ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བདག་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུར་མི་འཕོ་
 བའི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟེ་འཛིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་
 མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འབྱུར་བ་མེད་པར་
 མི་སྤྱིད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་
 གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་
 བུར་གི་བདེན་གཞི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཀུན་བུར་གི་གཞི་འམ་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་
 སོ། །བདག་རྣམ་འབྲེལ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤྱང་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱང་གི། གཞན་དུ་
 རྣམ་འབྲེལ་ཅན་ནམ་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་
 སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྤྱིར་མ་གྲོལ་ལ་སྤྱིས་གྲོལ་བའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འདུས་

བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སྒྲོང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་
པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྤང་འདས་ཞེས་བརྗོད་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་
ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ད་
ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་རབ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་ན་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ ། སྒྲོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བརྟུ་བཤའ་པ་ ། ལ། གནས་བརྟུ་པོ་
རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
། གནས་བརྟུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་ ། ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །
ཚོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེས། །

མཁས་པའི་དེ་ལོ་ན་རྣམ་པ་བརྟུ་པོ་དག་ཅུ་བའི་དེ་ལོ་ན་རྗེ་ལྟར་འདུས་ཤིན། ཀུན་ཏུ་

རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
། །ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་གྱིས་གཟུགས་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་དེར་ལྟ་ཞིང་། །གཟུགས་
ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
སོགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བརྟུ་པོ་འདི་དག་གྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་
ཚུལ་བཤའ་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་
དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་
གཉིས་སྒྲོང་གི་ཚོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་གྱུང་ཡོད་དེ།
དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་
དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་གྱི་ཀུན་བརྟགས་
སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ནི་གཟུགས་
གྱི་གཞན་དབང་ངོ་། །གཟུགས་དེའི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་སྒྲོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་
གྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་།
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྟག་མ་ཀུན་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་ ། རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་བརྟུན་ལས། དང་པོ་སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །

བསྟུས་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དོན།

ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྟུན་གཉིན་པོར་སྤང་པོ་སོགས་ལ་མཁས་པ་འདི་བཤད་ན།
།སྤང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པས་དེ་བཞེད་པ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤང་པོ་དེ་དག་དོན་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དུ་མའི་དོན་གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རྩལ་སྟེ་འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུང་བ་ཉིད་དང་ནི། །བསྟུས་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །སྤང་པོའི་དོན་ནི་སྤངས་པའི་དོན་ཏེ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྟུན་ཐོག་མ་སྤང་པོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི།
དུ་མའི་ཚོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སློ་ནས་ལྷན་ཅིག་བསྟུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སློ་
ནས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་སྤངས་པ་ལ་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་འང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྟར་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་སྤང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་པོའོ། །

དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དོན་ལྡན་བརྟུན་པོ་འདི་དག་རྣམས་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རྩལ་བར་རིགས་འདྲ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་པ་དང་
དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་ཀུན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་
པའི་གྲངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་
བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་བའི་སེམས་སྤྱོད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདུ་བྱེད་
པའི་སེམས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ནས་སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དུ་ག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་པ། །

ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། །

ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུང་བའི་
ས་བོན་གྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི། །ས་བོན་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་དག་ནི་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་
དོ།

ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཞི་ལས་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཙོ་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་
 ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་དུག་
 པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་
 ཏེ། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་
 འཛིན་པའི་རྣམས་པ་དང་བུལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་
 ཚོས་དེ་དག་འབྲུལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་
 ཚོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་སྐྱོམ་གཟུང་བའི་གཞི་ལས་
 ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུག་ནི། ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་
 རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཙོ་བོ་པར་བྱེད་པའོ།
 །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། ལའད་མ་ཐག་པ་མཁས་བུའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་
 པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་
 སུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ ། ། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏེ། །

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོང་གཙོད་ཀྱི། །
 ཉེར་སྤྱོད་འབྲུང་སྐྱོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་མཆེད་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ནི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོམ་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་
 སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི། ། ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་རྣམས་ཤེས་
 འབྲུང་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་
 གི་དེ་དུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་སྐྱོམ་སྐྱེ་སྐྱོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་
 རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ནས་
 བདེ་སྤྱུག་སོགས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་སྐྱོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཉེ་བར་
 སྤྱོད་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱོ་ཡིན་
 པ་ལ་བཤད་དེ། སྐྱོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་
 མིང་དེ་སྐྱད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱ་

བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་
པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་
བར་ལོངས་སྤྱོད་བས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅིས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་སྤྱི་དང་ནང་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཚོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་འང་ཚོས་སྤྱི་གདགས་
པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་ཞིང་དེས་དེ་ལྟར་ཐ་སྟོན་བྱེད་ལ། དེ་ལས་
བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱད་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པས་སྤྱོད་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་
ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཚོས་སྤྱི་གདགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཙོ་
ཆེ་བའི་སྤྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །

བཞི་པ་ ། རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་ ། ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཚོལ་བ་ལ། །
སྒོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐྱར་འདེབས་མེད། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོ་བོ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་ལ། །སྒོ་
འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མེད་པའོ།

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
རྒྱུ་རྟོན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་

ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
སྤྱིའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་སྤྱི་གྱུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་
པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཕུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་
བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་དབྱེ་གྱི་རྒྱ་དང་རང་རང་
གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱས་རང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་ཚོལ་པའམ་བྱེད་ལས་གྱི་ཚུལ་ལ་
སྒོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་རྟོན་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མིན་རྒྱ་སྒོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་
དབང་ཕུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་
མིན་དུ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་བྱུང་
བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་སྒོ་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟོན་འདི་དག་དབང་ཕུག་སོགས་
གྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའམ། རང་གི་དོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་ཅིས་སམ།
ཆེ་སྤྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་
བ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཚོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་
སྒོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་སྤྱི་གྱུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་ལ་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱེད་ཞེས་བསམ་པ་སྤྱི་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕུག་སོགས་གྱིས་དེ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་

གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པའོ། །

བྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱ་དེས་དེ་བྱེད་མི་རྣམས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་
འགག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་རྒྱ་ལ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟས་སྟེ། མདོར་
ན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐྱད་ཅིག་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མའི་དུས་
ན་མེད། རང་དུས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཟུང་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་པའི་དབང་མེད་པ་
ཙམ་གྱི་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་གོ། རྒྱའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་
བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་
དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་
བུས་བདག་གིས་སྐྱུ་གུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་དོ་སྦྱོམ་དུ་མི་རྟོག་སྐྱུ་གུ་དང་འདུ་
བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྦྱོམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་
མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཚུལ་ལ་
འབྱུང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་
གནས་མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་འོངས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྒྱུན་གྱི་
དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྟོན་
དུས་བཟུང་བར་བྱའོ་སྦྱོམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་འདེབས་འདོད་
ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱའི་ཚོགས་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་
ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་སོང་གི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་

ཁོ་ནས་ལོ་ཏོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཇི་
སྟེད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སྤྱིར་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་
མེད་དེ། ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཤིང་འདི་ནི་མི་འདིས་བཅུགས་སོ་ཞེས་
བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱའི་ཚོགས་པ་སྤྱད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕུང་པོའི་
རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་
པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁའས་པ། ། མི་འདོད་འདོད་དང་
སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །
- མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །
- འཐོབ་དང་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་དག །
- གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱསྟེ། མི་
འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ཉེས་པར་སྟོན་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོ་འགྲོ་བ་དང་འདོད་
པ་གཞན་དབང་ནི་ལོགས་པར་སྟོན་པས་འདོད་པས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་དག་

གཞན་དབང་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་མ་སྤངས་ལ་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བསྐྱོམས་ན་སྤྱད་
བསྐྱེད་མཐར་མི་བྱེད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་འཁོར་སྐྱུར་གཉིས་གཉིས་སྤྲ་སྤྲི་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་
དང་དབང་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བྱུང་མེད་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་
དང་། །འཐོབ་པ་གཞན་དབང་ནི་བྱུང་མེད་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་གླུ་མེད་པ་རྗེས་
པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལྟ་བུ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པས་སློག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲི་འདི་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཏེ་སྤྲ་མ་དག་ལས་གཞན་མོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཁམས་མང་པོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།

སྤྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་གང་
ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་གང་ལ་
བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་གི་སྤྱིད་པ་དང་མི་སྤྱིད་པའམ། གནས་ཡོད་
པ་དང་གནས་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་འདས་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་སྤྲ་
རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་སློག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱབས་འདེད་གཞན་
དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱུ་མཐའ་དག་ལ་མཁའ་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེན། མི་འདོད་པ་གཞན་
དབང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་གྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་

འགྲོ་བོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྒྲོམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་
སྤང་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་
འབྲུན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་བསགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་གཉིས་སྤུན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་
བྱེད་གཞན་དབང་བྱུང་མེད་གྱི་རྟེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་
མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བྱུང་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་
དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་
པས་སློག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དེ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
དང་ཚེའི་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགའི་ལས་གྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་།
དེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་
དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་གྱི་རྒྱ་མི་དགའི་ལས་
སྒྲོན་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ལས་གྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བ་གནས་མེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགོ་བའི་ལས་སྒྲོན་སོང་ལ་
རགས་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་
མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་མི་ཐོབ་
པ་སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐྱབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་
སྐྱབས་མེད་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མཚོན་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་པོའི་

ཚོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་
པར་ཤེས་ནས་ཚོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་
གནས་མིན་ཅིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དུག་པོ་ ། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ། ། འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
།

འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱན་མི་འཆད། །

སྲོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །

དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་འཛིན་པ་ལ་མིག་
སོགས་དུག་པོ་དབང་བྱེད་པ་དང་གནས་པ་ལ་སློབ་གོ་དབང་གི་བྱེད་པ་དང་རིགས་རྒྱན་
མི་འཆད་པ་ལ་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དག་མི་དག་འི་འབྲས་བུ་
ལོངས་སྲོད་པ་ལ་ཚོར་བ་རྣམས་དབང་བྱེད་པ་དང་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་ཤེས་
གསུམ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉམ་གྱིས་ལྷུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་
དབང་དང་། སློབ་གོ་དབང་པོ་དང་། ཕོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཚོར་

བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་
སློམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། མི་ཤེས་པ་
ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྟ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སློམས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་
ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་
དང་དད་སོགས་ལྟ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སློམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་
མིང་དེ་ལྟར་བཟོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སློམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་
ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཟེར་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་
གྱི་དུག་པོ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ།
།སློབ་གོ་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་
མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྟ་པོས་དགོ་
སྒྲིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྲོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་
ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་
ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟས་འཛིན་ཉེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་
དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་

རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་
འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

བདུན་པ་ ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་དང་། །

དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དུས་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་པ་འདས་པའི་དུས་དང་རྒྱ་སྤྱད་ལ་
འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་ལྟར་བུང་བའི་དུས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་མ་འོངས་
པའི་དུས་ཏེ་སྐྲ་མ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་
ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྤྱད་
ཟིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྟེ་ལོངས་སྟོན་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་
ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱ་སྤྱོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་
ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྐྱར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བཞིན་གྱི་སྟེ། གང་
གི་ས་ན་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགག་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་
ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་

བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་
ན་འབྲས་བུའི་ཚོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་
དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་རྒྱ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་སྤྱད་
ཟིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱ་ཡང་མ་སྤྱད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིས་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱན་
གྱི་སྟེང་གི་དུས་གསུམ་པོའི་ཐ་སྐྱོད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འདུས་མཐའི་སྐྱོད་ཅིག་
ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། དུས་ཀྱི་
ཆ་ནི་སྐྱོད་ཅིག་གི་སྟེང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་བཞག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ ། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ ། ། ཚོར་བ་རྒྱ་དང་སོགས་ཚོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་དོན། །
དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན། །
དེ་ཞི་བ་དང་གཉིན་པོའི་དོན། །

ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད། །

བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་དོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྡིང་གི་བདེན་
པ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྲུག་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
ཡིན་ལ། །དེ་གཉིས་ཞི་བ་འགོག་བདེན་དང་གཉིན་པའི་དོན་དང་། །ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་སྟེ་སྐྱེ་མ་དག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་དོར་བདེན་ཅིང་
མི་བསྐྱེད་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེན་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ལས་ལས་
སྤྲུག་བའི་བདེན་པ་རྣམས་པ་བཞི་འོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ག་
སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ལྟར་པོ་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྡིང་གི་བདེན་པ་འོ། །

སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྤྲུག་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་
བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་
པའི་གཉིན་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འོ། །

དགྲ་པ་ ། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ ། ། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ །

ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། །

ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ། །

ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སོ་
སོར་ཤེས་པ་ཉན་རང་གཉིས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན། །ཤེས་པས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་
ཐོས་དང་བདག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བདག་གིས་ནི། །མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་སྐྱེ་མ་དག་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་འོ།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་ནའི་སྐྱེ་ལས་བྱངས་ན་བཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་
འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞེ་ག་ཞུགས་པའམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་།
དེས་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱོད་
མཛད་དོ། །དེ་སྟེ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒྲོ་ནས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་

ཕར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྟུན་ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུལ། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་བཤད་ན། སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་འདི་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སློན་སྤང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་
 དེ་དག་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བསྟོམས་པར་བདག་གིས་ནི་མངོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་
 དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྤྱིད་ཞིར་
 མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་སྤྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གཞན་དང་། རང་གི་ཡོངས་འཛིན་པ་
 དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་
 ལྟ་བུར་བྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བརྟུ་པ་ ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ ། ། བཏགས་པ་རྒྱུར་བཅས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །
- རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། །
- ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །

བསྟན་བཅས་དབྱས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས། །
 དེ་ཁོ་ནའི་ལཱུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བཤད་པ་ནི། བཏགས་པ་སྟེ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུར་བྱུར་པ་ས་བོན་དུ་བསྟུས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ནི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བསྟུས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་
 ཞི་བ་འགོག་པ་དོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ནི། །ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡི་ནོ། །དེ་
 ཁོ་ནའི་དོན་བསྟུས་པ་ནི་མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་སྤང་
 བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་སྟེ་སྟུག་མ་རྣམས་དེ་ལ་སྤང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །སྤང་བའི་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །སྤྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་གཉིན་པོའི་སྤང་བ་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །རབས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །དཔེ་ལ་
 བཞེན་ཏེ་རིགས་པས་ཚར་གཏོད་པའི་སྤྱིར་ཕས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཚར་གཏོད་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །མ་ཞོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་
 བརྗོད་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་པར་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅས་དབྱས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས་
 དེ་ཁོ་ནའི་ལཱུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།

མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་གང་ཞིག་
རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྐྱེ་ཚོགས་
བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྐྱེང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་
པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ནང་གི་སྐྱེང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་
ན། སྤྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྐྱུས་པ་གནས་སྒོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྐྱེང་བ་
དང་། ལུས་སུ་སྐྱེང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒོད་དུ་སྐྱེང་བ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་འཇིན་པའི་ཆར་བསྐྱུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་ན་
འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། དོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་
ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་
འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་
མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བུའི་གནས་
བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་བཅས་
ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ཞི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཆར་བསྐྱུ་ན།

ཚོས་ལྔ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་དེའི་སྐྱེང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་བྱེད་པར་སྤེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་སེམས་ཅམ་
གྱི་ལུས་ལ་མཇོས་ཤིང་ཐུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུར་བཅས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤེ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་
ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་
འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བཏགས་བཅས་དང་རྒྱུ་རྒྱུན་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཏན་མེད་
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་
མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སོ། །།



ཉལ་པ་ལའལེ་གཤམ།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཚེས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་།
 ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་། ལམ་གྱི་ཚེས་ ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་
 གྱི་ཚེས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལའད་པའོ། །དང་པོ་། ལམ་ལྔ་
 ལ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ ། ལ་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་རྩུ་རྩུ་
 པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལའད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྲོང་བ་བཞི། ཚེན་པོར་
 རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྲོལ་ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ་བཟོད་པ་ཚོས་
 མཚོག་གཉིས་སུ་སྒྲོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒྲོམ་ལམ་
 དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་ལའད་པའོ། །དང་པོ་། ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་རྩུ་རྩུ་པ་ཉེ་
 བར་བཞག་པ་བཞི་ལའད་པ་ ། ། གནས་ངན་ལེན་སྲིད་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- གནས་ངན་ལེན་སྲིད་རྒྱུ་རྩུ་རྩུ་ །
- གཞི་ཡི་སྲིད་དང་མ་ཚོངས་སྲིད། །
- བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །

བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ། །

གཉིན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་བསྒྲོམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་
 པ་ལས་ལུས་གྱིས་ནི། **གནས་ངན་ལེན་**རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏྲགས་པས་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ་དེ་
 ལ་ཡོངས་སུ་བཏྲགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་དང་། །བདག་ཏུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏྲགས་པས་འགོག་པའི་བདེན་
 པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་སྲིད་དང་ཚོས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏྲགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོས་ང་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ལ་མ་ཚོངས་པའི་སྲིད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་
 ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བས། །བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་
 གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་
 དོན་ལ་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོར་
 བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏྲགས་པས་
 ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཏྲགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མིད་པ་རྣམ་རིག་
 ཅམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཆད་གྱིས་དོགས་པའི་སྐྱུག་པ་མིད་པར་
 འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བཏྲག་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་

བྱང་གི་ཚོས་ལ་རྗེངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་
པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམས་
པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ ། རྩེད་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ ། ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་རྣམས། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། །
དེ་དག་སྟོངས་ཕྱིར་བཅོམ་འགྲུས་ནི། །
རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་
བསྒོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་ན། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོང་ཞིང་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་
འགྲུས་ནི། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤང་། །གཉིན་པོ་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་སྤང་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྟོང་བྱེད་
གཉིན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བཅོམ་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་
དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དག་བའི་ཚོས་སྐྱེས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་དང་། མ་
སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བཅོམ་པ་དང་། དག་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་
དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་དང་བཞི་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། ཚེན་པོར་རྩེད་ལྷུ་ལྷུ་གི་རྟེན་པ་བཞི་ ། ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་
རྩེད་ལྷུ་རྟེན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤམ་པའོ།
། དང་པོ་ ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྩེད་ལྷུ་རྟེན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ ། །
དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །
ཉིས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །
བསྟོན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །

དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་འགྲུས་ཚོམ་པ་ན་དེར་སེམས་གནས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་
རྩེད་ལྷུ་གི་རྟེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །གོགས་འདུན་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཞིའོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་འོག་ཏུ་རྩེད་ལྷུ་གི་རྟེན་པ་རྣམས་
སོ། །ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཡང་ཉིས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟོན་

ཞི་ཚེ་རྣམ་ཏུ་འཇུག་པ་ལོ། །

དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་རྣམས་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཚུལ་བའི་
གནས་འདུན་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཚུལ་བ་དང་། །གནས་འདུན་པའི་རྒྱ་དྲུང་བ་
དང་གནས་པ་ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་
ལྷག་མ་བཞིན་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དྲན་པ་དང་། །བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་
པ་ཤེས་བཞིན་དང་། །རྟོགས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་
དང་། །བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ཞི་བའི་ཚེ་རྣམ་ཏུ་འཇུག་པ་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ལོ།

ལེ་ལོ་སྤང་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་ཚུལ་བ་ཤིན་སྤང་བཞི་ཡིན་ཏེ།
ཤིན་སྤང་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིན་སྤང་དེ་ནི་ཚུལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། ཚུལ་
བ་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་འདུན་པའི་སྟོན་ནས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐོག་མར་དེ་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་བའི་གནས་ནི་ཉིང་འཇིན་དེ་མངོན་པར་
འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཚུལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱ་དྲུང་
པ་དང་། ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ལོ། །དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་
ལོ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་དྲན་པ་
ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྟོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་
པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་པ་དང་ཚོད་པ་གྲུང་བ་ཤེས་
ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་ཚོད་གྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱིས་བྱིང་ཚོད་ཞི་ཚེ་རང་བབ་གྱིས་རྣམ་
ཏུ་འཇུག་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ (སྤོང་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྟེ།) ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྟེན་ནས། །
- འདུན་དང་སྤོང་བ་དབང་བྱེད་དང་། །
- དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
- མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །

དེའི་ལོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་
དང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟེན་ནས། །དད་པས་བདེན་བཞིའི་སྤང་
ངོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་གྱིས་དེ་ལ་སྤོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་
དང་། །དྲན་པས་དེའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ཉིང་དེ་
འཇིན་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ངོ་།

རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟེན་པར་གྲུས་ནས་དད་པས་བདེན་བཞི་སྤང་ངོར་ལ་འདུན་པ་

ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་
དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དབྱས་སྤྱད་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལ་འང་དབང་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།
འདྲན་པས་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཞན་
དུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དང་པོ་ལྷན་རྒྱུ་བྱེད་གི་ཚོས་འདྲན་པར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ ། བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྷ་ ། ལ། དངོས་དང་སྦྱོར་ལམ་
དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཚུག་བསྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ ། དངོས་ ། ། མི་
མཐུན་སྦྱོགས་ནི་སྤྲོ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་སྦྱོགས་ནི་སྤྲོ་པའི་ཕྱིར། །
སྟོབས་ལྷན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན། །

དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དད་པ་
སོགས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོགས་ནི་སྤྲོ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དད་སོགས་
དེ་དག་སྤྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ་དད་པར་གྱུར་པས་
ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དྲན་
པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ནི་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།

དད་པ་སོགས་ལྷ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་
བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེངས་དང་སྤོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་པ་སྟེ་
ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དད་སོགས་ལྷ་པོ་སྟོབས་དང་ལྷན་ཏེ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་
གྱིས་བརྗེ་མི་རུས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་བརྗེད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་
དེ་དག་གྲང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་
པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་མཉམ་པར་
བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་ ། སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཚུག་བསྐྱབ་ ། ། དབང་
པོ་རྣམས་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །
ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་ཕྱི་མོ་དག་གི་ཚོ་དབང་པོ་རྣམས་
དང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་ཏེ། །ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ།
དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཛོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་ཕྱི་
མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་སྟོབས་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །

ལྟ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད། །

གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །

ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
བཞག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རང་གི་གཞན་ལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཀུན་
ནས་སྦྱོང་བ་དང་བཅས་པའི་རང་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་རང་དང་
ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་བྱམ་པ་དང་ཉིང་
ངེ་འཇིག་ཉེ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་རང་གིས་
ལྟ་བུ་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་ནི་ཡོ་
བྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདོད་ལ། །ཡང་དག་པའི་
རྩོལ་བས་སྦྱོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་བྱམ་པས་ཞི་
གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་ལོན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་བྱིང་བ་

དང་ཚོད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཇིག་གྱིས་བསམ་གཏམ་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་དབང་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས། །མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རང་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། བྱམ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིག་ཉེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ངོ་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངེས་པར་
ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་
པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་རང་གཉེས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་
ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་ཏུ་བྱུང་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་རྟོག་པ་དང་།
དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རང་གི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངོ་མ་མེད་པའི་
ཡང་དག་པ་ཅན་ནོ། །རང་གི་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་རང་གིས་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་
རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་
ནི། སྒྲིབ་ཉེ་མི་དགོ་བའི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྦྱོང་པ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་
དགྲེས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་པས་དེས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་

པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་
པའི་འཚོ་བ་ཁ་གསལ་སོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་
ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་དོ། །

ཚོལ་བ་དང་ཉིང་ངེ་འཇོན་དང་བྱན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཚོལ་བས་སློམ་སྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
སྲོང་བ་དང་། བྱན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་ཚོད་སྲོང་སྟེ། ཞི་གནས་སོགས་
ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བྱན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉིང་ངེ་འཇོན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བ་
སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དོ། །

གཉེས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ཇི་སྲིད་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏེ། །

- རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག།
- རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བརྗོད་པ་དང་། །
- ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག།

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བརྗོད་པ་ལོ། །

གཉེན་པོ་བརྗོད་པ་དེ་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཚོགས་སྐྱོར་བའི་བརྗོད་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
བརྗོད་སྲུང་**རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བརྗོད་པ་**འཕགས་
པ་སློབ་པའི་བརྗོད་པ་དང་། །ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །**རྗེས་སུ་**
འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སློབ་པའི་བརྗོད་པ་ལོ།

ལམ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། ཚོགས་སྐྱོར་བས་
བྱན་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སློན་སྐྱོར་ལམ་བརྗོད་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞུགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་
བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་
སོ། །མཐོང་སློམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བརྗོད་
པའང་ཡིན་ནོ། །སློམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པ་མི་སློབ་ལམ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སློབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྲུངས་པས་
ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་བཤམ་པ་ ། ། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །

འཐོབ་པས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་
པ་ལ་དམིགས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་
གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལུས་
ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། མི་
གནས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་སྟེ་དེ་བས་ན་འཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ནི་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་སོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཉེ་སོགས་སྐྱོམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་
གྱིས་འཕགས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་རྒྱུད་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་
རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྐྱོ་སྐྱུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་
གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་
ཞིང་དམན་པའི་སྤྱང་འདས་ཐོབ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་
མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
བསྐྱོམས་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་
དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་། ལ་དངོས་དང་།
དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་། དངོས་། རྒྱ་ཡི་གནས་དང་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- རྒྱ་ཡི་གནས་དང་ལྷགས་པ་དང་། །
- སྐྱོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་། །
- བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་། །
- དེ་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱ་ན་མེད། །

གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་པ་དེའི་གནས་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་ཡི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
དང་ལྷགས་པའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྐྱོར་བའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་རྒྱུ་ཆད་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །བྱ་

བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་དང་བྱུང་པར་
གྱི་གནས་ནི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ནི་སྐྱ་མའི་
གནས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
།

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་བཤད་དེ། རྒྱུའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་དང་། ལྷགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་
ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་
གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སློབ་
པས་བརྒྱུད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་
སྐྱ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བཅུ་པ་དང་། སྐྱ་ན་མེད་པ་མི་སློབ་པ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་
གྱི་ས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་འོ། །

གཉིས་པ་ ། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ ། མོས་པ་དང་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
དེས་པར་འབྱུང་དང་ལྷུང་བསྟན་དང་། །

བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱུར་དང་། །
ཕྱིན་པ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །
བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པའོ། །

མོས་པའི་གནས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་དང་
ནི་འཇུག་པའི་གནས་ནས་དང་པོ་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་དེའི་འོག་ས་རྒྱལ་
པོ་དག་དང་ལྷུང་བསྟན་པའི་གནས་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་དང་། །བརྗོད་པའི་གནས་ནི་ས་དགུ་
པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱུར་བའི་གནས་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་། །ཕྱིན་པའི་གནས་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱ་
དང་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་གནས་ནི་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་གནས་
ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་རུ་བསྟན་པའོ།

དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ལྷགས་པ་
དང་སྦྱོར་བས་བསྐྱུས་པ་ཚོགས་སྦྱོད་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་
གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་དང་པོ་
དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབད་པའི་སྐོ་ནས་སྦྱོང་གྱི་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱུད་པར་ལྷུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་
བཞི་གདུལ་བྱུང་ལ་ཚོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱུར་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
ལོངས་སྐྱ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། གསུམ་དུ་བཞག་པ་ ། ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྐྱུར། །

འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །

གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ། མ་དག་པའི་གནས་ནི་རྒྱུའི་གནས་ནས་ཉེ་

བར་བཟུང་སྟེ་སྐྱུར་བའི་བར་དུ་དང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་རྣམས་

དང་། ། རྣམ་པར་དག་པར་སྐྱུར་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱུར་

ཏེ། ། གནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། ། འདི་ནི་རིགས་ལ་གནས་

པའོ་འདི་ནི་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ། ཇི་

མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ། སློབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་

ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ། ལྷན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་

པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྐྱང་རྒྱལ་གྱི་ངོས་ནས་

ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱུར་བ་སྟེ། ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་

དགུ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འཕམ།

གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། ། རྒྱ་དང་ཞུགས་པ་སྐྱུར་བ་

མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་

སོ། ། འབྲས་བུ་ནས་སྒྲ་མའི་བར་ལྟ་དང་། ། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐྱུར་བའི་བར་གྱི་

ལྟ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱུར་

པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སས་བསྐྱུས་པའོ། ། དེའི་ལྷག་མ་སྒྲ་མེད་དང་སྤྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་ལྷན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་

གི་གནས་སྐབས་སོ། ། དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་དང་། ། སྒྲ་མ་ཞེས་

པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་

དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། ། སློབ་ཏུ་གྱིས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ས་དང་། ། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་

ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ན། ། སྒྲ་མེད་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡར་སྐྱུར་བ་དང་། ། སྒྲ་མ་ས་བཅུ་པ་ལ་མི་སྐྱུར་བར་སྐྱིར་སྐྱིར་བར་མཛད་

དོ། ། དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཉེ་མ་བསྟན་

པ་དང་། ། མི་སློབ་པ་དང་སྒྲ་མེད་པ་རྫོགས་པ་དང་། ། དགུ་ཚན་སྐྱིའི་ཁྱད་པར་གོ་

རིམ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་

དང་། ། དོན་གྱིས་རྫོགས་པ་སོགས་བཤད་རྒྱལ་ཅུང་མི་བདེ་འབྲ་བས། ། དབྱིག་འགྲེལ་

དུ་གསུངས་པའི་མི་སློབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་

ཉན་རང་སོགས་དང་། ། སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲ་མར་སྐྱུར་པའི་

ས་བརྩུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་
ཚོན་སྒྲིའི་གོ་རིམ་འགྲོར་པ་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འཇུགས་པར་གོ་
བའི་གནས་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྒྲིམ་པ་ལས་
གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སྒྲུར་ཡང་སློབ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ་
ལོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྟ་སྤྱིར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་། འབྲས་བུ་ལྟ་སྤྱིར་བསྟན། ། ལྟོད་རྒྱུར་རྣམ་
པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ལྟོད་རྒྱུར་རྣམ་པར་སྤྱིན་བརྗོད་དང་། །
- དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི། །
- འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ། །
- དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམས་བཞིན། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཞེན། ལྟོད་རྒྱུར་པ་དེ་ནི་གང་དགོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་
པར་སྤྱིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ལྟོད་རྒྱུར་པ་དེ་ཡི་དབང་གིས་དགོ་བ་ཤས་ཆེར་རྒྱུར་པ་
སྟོབས་དང་ནི། ལྟོན་གོམས་པར་བྱས་པས་དགོ་བ་འདོད་པ་དང་ད་ལྟོ་གོམས་པས་དགོ་
བ་འཕེལ་བ་དང་སྤྱི་བ་ལྟོད་བས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། རྟོད་པ་འབྲས་བུ་ལྟོད་པ་གོ་རིམ་
བཞིན་དང་།

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྟོན་པ་རྣམས་པ་ལྟར་འདུ་སྟེ། དགོ་བ་སྤྱད་
པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་རྣམས་སུ་དགོ་བའི་སྟོད་རྒྱུར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་
པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགོ་བའི་སྟོད་རྒྱུར་པ་མི་ཁོམས་
པ་བརྗོད་དང་བུལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་རྟེན་པ་དང་། ཡིད་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་
ནི། དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱི་བའི་སྟོད་ལྟོད་ལྟ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་དགོ་བ་སྤྱི་མའི་
རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྟོད་རྒྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དག་པ་སྤྱི་བ་
པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་ནི། དགོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚོ་འདིར་དགོ་བ་སྤྱི་མ་གོམས་པའི་
མཐུ་ལས་སྤྱི་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྤྱི་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བུལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་
མ་འགྲུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་། རྟེན་སྤྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

- སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། །
- དེ་གོམས་བྱས་དང་རྗོགས་པའོ། །
- རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ། །

བྲལ་བ་དང་ནི་བྱུང་པར་དང་། །

སྐྱམ་དང་ནི་སྐྱེ་ན་མེད། །

འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྟུས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །གཉེན་པོ་

བསྐྱོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་རིགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཐོག་མའི་
འབྲས་བུ་ནི་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་གོམས་པར་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱོབ་པ་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་སྐྱོབ་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤོང་བའི་
ལམ་སྟེ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གོམས་
པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པ་དག་དང་ནི་
བྱུང་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། །སྐྱེ་
མའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་ནི་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ་འདི་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་
ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པའི་བསྟུས་དོན་ནི། བྱང་བར་བྱ་བའི་སྐྱོམ་པ་
དང་། བསྟུབ་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་སྐྱོམ་པ་དང་། གོང་མ་ཡང་
དག་པར་རྩོམ་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་འབྲེ་བའི་སྤྱིར་འབྲེ་བའི་སྐྱོམ་པ་
དང་། ལྷགས་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱོམ་པ་དང་། ཐོག་མའི་སྐྱོམ་པ་དང་།

བར་མའི་སྐྱོམ་པ་དང་། མཐའི་སྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱ་ན་
མེད་པའི་སྐྱོམ་པ་སྟེ་གང་དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །གནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐྱལ་པ་ཡོད་པའི་གནས་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་བའི་བར་རྩོམ་པའི་གནས་དང་། མ་དག་པ་དང་
དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་། ས་བཅུ་བྱུབ་
པའི་སྤྱིར་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་། སྐྱེ་ན་མེད་པའི་གནས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་བསྟུས་པ་ནི། བསྟུས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་དང་། སྤོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གོང་
ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྟུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་
ལྟའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །སྤོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
འབྲས་བུའོ། །དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཞིའོ། །བསྟན་པ་ནི་
སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
སོགས་པ་བྱུག་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་བཤད་པའི་སྤྱིར་འོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་ལས་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྐྱོམ་
ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་སྤྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྤྱོད་
གྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་

བྱ་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །

དེ་ཡང་སྲི་མ་སྲི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲི་མ་སྲི་མ་
དང་ཚོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །མཐོང་
ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་
སྲིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྗོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱས་ཏེ་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་རོ། །

ཡང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་བྱད་པར་གྱི་འབྲས་
བུ་ཞེས་དང་། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་ཉོན་རང་ལས་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་སྲིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་དུ་བཤད་
པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་
བསྟུས་ཏེ་སྲི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་
བུའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལེ་ལུའི་འགྲེལ་པའོ། །།



ཐེག་ལུ་འཕུལ་གྱི་ལུ་ལུ་

གཉིས་པ་ རྩུ་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤའ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྩུ་བཤའ་
གཉིས། དང་པོ་ རྩུ་མདོར་བསྟན། ། རྩུ་མིན་ཉིད་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྩུ་མིན་འདི་ནི་རྩུ་བ་པ་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །
བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་ནི་ཐེག་པ་རྩུ་མིན་པ་བཤའ་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པ་རྩུ་མིན་ཉིད་ནི་རྩུ་བ་པ་རྩུ་མིན་པ་
དང་། །དམིགས་པ་རྩུ་མིན་པ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་རྩུ་མིན་པ། །བསྟན་
པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

ཐེག་པ་རྩུ་མིན་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་རྩུ་བ་པ་རྩུ་མིན་པ་དང་། དམིགས་པ་རྩུ་མིན་
མིན་པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་རྩུ་མིན་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་
མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ རྩུ་བཤའ་ ། ལ། རྩུ་བ་པ་རྩུ་མིན། དམིགས་པ་རྩུ་མིན། ཡང་དག་
འགྲུབ་པ་རྩུ་མིན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ རྩུ་བཤའ་ ། ལ་མདོར་བསྟན། རྩུ་
བཤའ་གཉིས། དང་པོ་ རྩུ་མདོར་བསྟན། ། རྩུ་བ་པ་དག་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྩུ་བ་པ་དག་ནི་རྩུ་བ་པ་དུག་སྟེ། །
པ་རོལ་ལྷུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་འོ། །
དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རྩུ་བ་པ་མཐུན་ཚོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །
བྱེད་པར་ཅན་དང་བྱེད་པར་མིན། །

རྩུ་བ་པ་དག་ནི་རྩུ་བ་པ་དུག་སྟེ། །པ་རོལ་ལྷུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟར་
དམ་པར་རྩུ་བ་པ་དང་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྩུ་བ་པ་དང་། །རྩུ་བ་པ་མཐུན་པའི་ཚོས་རྩུ་བ་པ་
དང་མཐའ་གཉིས་རྩུ་བ་པ་སྤངས་བསྟན་པ་དང་། །བྱེད་པར་ཅན་རྩུ་བ་པ་དང་བྱེད་པར་
མིན་པ་རྩུ་བ་པའོ།

རྩུ་བ་པ་རྩུ་མིན་པ་དག་ནི་རྩུ་བ་པ་དུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་ནི་པ་རོལ་ལྷུ་ཕྱིན་པ་
དུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་འོ། །རྩུ་བ་པ་དུག་གང་ཞེས། དམ་པའི་རྩུ་བ་པ་དང་།
ཡིད་བྱེད་གྱི་རྩུ་བ་པ་དང་། རྩུ་བ་པ་མཐུན་པའི་ཚོས་གྱི་རྩུ་བ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་
སྤང་བའི་རྩུ་བ་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་དང་བྱེད་པར་མིན་པའི་རྩུ་བ་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ རྒྱལ་བཤད་ ༽ ། ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྔ་ལས། དང་
པོ། དམ་པའི་སྐབ་པ་ལ། སྐབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྐབ་བྱ་པར་ཕྱིན་
བཅུ་འོ། ༼ དང་པོ་ ༼ སྐབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ ༽ ། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །
- རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །
- ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །
- རྒྱན་མི་འཆད་དང་ཚོགས་མེད་དང་། །
- དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། །
- རྩོམ་དང་འཐོབ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། །
- འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པ་དང་མཚོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་
དམ་པ་དང་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཡུན་རིང་བ་
དམ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་པ་དམ་པ་དང་། །བདག་གཞན་མཉམ་པར་མོས་
ཏེ་སྤྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱིན་
སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅོམ་གྱིས་པ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་

པས་ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་དང་། །རྣམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གྱིས་སྤྱིན་
སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུང་བས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དམ་པ་དང་། །མོས་པས་སྤོད་པའི་ས་ལ་
བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པས་རྩོམ་པ་དམ་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པས་འཐོབ་པ་དམ་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་དགྲུ་པའི་བར་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་པ་དམ་པ་དང་།
།ས་བཅུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞོ།

དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་པར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་
ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྐབ་པ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་
དམ་པ་བཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེན་རྒྱ་ཆེ་
བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་
དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་པ་དང་། །མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོས་པས་སྤུང་པོ་ལྟ་བུ་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་
པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། །ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་གྱིས་
སྤྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་རྣམ་མཁའ་
མཛོད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་

འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཕར་སྦྱོར་སྦྱོར་རྒྱལ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྩོམ་
པ་དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྦྱོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོབ་
པ་དམ་པས་དང་ཕོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱ་
མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་སྦྱོར་དུག་གི་རྒྱ་མཐུན་རིམ་གྱིས་
འབྱུང་བ་དང་། འབྲུབ་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱུང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཕར་སྦྱོར་བཤུག་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤུག་གཉིས། དང་
པོ་རྒྱ་མདོར་བསྟན། དེ་སྦྱོར་དམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་སྦྱོར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །
ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །

དེ་སྦྱོར་དམ་པའི་དོན་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི། །ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅུར་རྣམ་
པར་བཞག་པར་འདོད་དོ། །

བཤུག་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྦྱོར་དམ་པའམ་མཚོག་
གི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅུར་འདོད་དེ། རྒྱ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་
པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་ཞེས་བཤུག་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤུག་ཏེ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་རྒྱ་
པོ། སྦྱོར་དང་རྒྱལ་གྱིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱོར་དང་རྒྱལ་གྱིས་སོགས་བཟོད་བཟོན་འགྲུས། །
བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །
སྦྱོན་ལམ་སྦྱོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །
འདི་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་བཅུ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་བཅུ་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་སེམས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་སྦྱོར་པ་
དང་རྒྱལ་གྱིས་སོགས་དང་བཟོད་པ་དང་བཟོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་
དང་ཐབས་དང་། །སྦྱོན་ལམ་དང་སྦྱོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་
ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅུ་ལོ།

ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེན། མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱོར་པ་དང་། ལྷང་
དོར་རྒྱལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདེལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སོགས་དང་། །ཁོང་སྦྱོར་སོགས་མི་
མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་ཤིང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲུགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་

དང་། དགོ་བའི་གནས་ལ་སློབ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་
གཏན་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་
གྱི་དོན་ཚེན་པོ་བདེ་སླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགོ་བའི་
ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྲུང་པའི་སློན་ལམ་དང་། དགོ་ཚུད་མི་བྱ་
ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སློབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་
དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་
དག་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་འོ། །

གཉིས་པ་ (བྱེད་ལས་) ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །
- གཞོན་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །
- ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུག་རྣམས་དང་། །
- རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
- མི་བྱེད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །
- ངེས་པར་འོངས་སློབ་སྦྲོག་པར་བྱེད། །

འདི་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་ཅི་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་གླིམས་གྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་གཞོན་པར་མི་

བྱེད་པ་དང་བཟོད་པས་ནི་གཞན་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་རྣམས་པ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་གྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་རྩ་འཕུལ་
སོགས་གྱིས་མགྲོན་བར་བྱས་ཏེ་ཚེས་སྟོར་འཇུག་རྣམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་
པའི་གདམས་ངག་གྱིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནི་
བྱང་རྒྱལ་ཚེན་པོར་བསྡེ་བའི་སློབས་དགོ་ཚུད་མི་བྱེད་པ་དང་སློན་ལམ་གྱིས་མཐུན་
པའི་སློབ་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་
པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སློབས་གྱིས་ནི་སོ་
སོར་རྟོག་པ་དང་བསྟོམ་པའི་སློབས་གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་བེལ་གྱིས་མི་
ཚོན་པའི་སྦྱིར་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པས་ནི་ཚེས་
ལ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་སྟོངས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཇུག་པའི་ཚེས་
ལ་འོངས་སློབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།

པར་སྤྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཚོམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་གླིམས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གཞོན་
གཞིར་བཅས་སྦྱོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གཞོན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་
རྩ་འཕུལ་བསྟན་པ་སོགས་གྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་རྣམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་
གྱིས་ཚེས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྡེ་བ་སོགས་ཐབས་
མཁས་གྱིས་དགོ་ཚུད་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱིས་སློབ་པོ་ཡང་དག་

པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་བས་
གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགོ་ཚུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡི་ཤེས་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ཞོར་བར་
ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་དེས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་།
རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་། མདོར་
བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་། ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་
ལས་གཉིས། དང་པོ་། དངོས་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །
- ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག། །
- བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །
- ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག་ལ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའོ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེ་གཡིད་ལ་བྱེད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་
བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་
སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་
ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། སར་སྦྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་གཟུང་དང་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཇི་
ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་
པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་
རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་། དེའི་བྱེད་ལས་། ། ཁམས་བརྟན་བྱེད་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- ཁམས་རྟན་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །
- དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞེ་གཡིག་འཐོབ་ཅི་ན། ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཁམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་
བས་ནི་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ལ་སྦྱིང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་
ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཏུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམས་
པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བུའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ལྷགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་པར་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ ། ལ། མདོར་
བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ། མདོར་བསྟན་ ། ། དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་རྣམ་བཅུ་དང་། །
ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ས་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བཅུ་
དང་། ། ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་བྱེན་ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བཅུ་དང་
ཡང་དག་པ་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་བཤད་ ། ལ། ཆོས་སྟོན་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཕན་ཡོན་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
། ཆོས་སྟོན་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་ ། ། ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སྟེན་པ་དང་། །
ཉན་དང་གྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། །
འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱོམ་པའོ། །
སྟོན་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །
བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཆོས་སྟོན་བཅུ་གང་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་དེ་ལ་མཚོད་པ་དང་གཞན་
དག་ལ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ། གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲོག་པ་ལ་ཉན་པ་དང་བདག་ཉིད་
གྱིས་གྲོག་པ་དང་དེའི་ཚིག་གྲོ་ལ་ལེན་པ་དང་། ། ཚིག་དང་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་
ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ། དེའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་
བསྐྱོམ་པའོ། ། ཆོས་ལ་སྟོན་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད་དོ།

དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྲོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ནས་རྣམ་
པ་བརྒྱུད་གོང་དུ་བསྐྱུས་པ་དེ་གང་ཞེས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུས་པའི་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱབ་ལ་མཚོད་པ་དང་། ཚོས་སྐྱབ་
དང་ཚོས་ཀྱི་ཚེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོག་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཉན་
པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱོག་བམ་སྐྱོག་པ་དང་། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་སྐྱོལ་ལེན་པ་དང་། ཚོག་
གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། སྐྱོལ་སྐྱེད་མེད་པ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་
ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཚེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པར་
བྱེད་པ་དང་བརྒྱུ་པོ་འདྲིའདྲི་དམ་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་
ན་ཚོས་སྲོད་བརྒྱུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྲོད་པ་དེ་བརྒྱུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་
བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཚོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་
དག་གི་འབྲུང་གནས་ཡིན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འདྲི་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་སྤྱིར། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
འབྲི་བ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་རྩ་རྒྱུ་ལས་འཕགས་པར་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྲོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལྷན་པར་དུ་བཤད་པ་ ། ། ལྷན་
པར་སྤྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། །

ལྷན་པར་སྤྱིར་དང་མི་ཟད་སྤྱིར། །

གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞེས་སྤྱིར། །

ཅིའི་སྤྱིར་མདོ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་སྲོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས། ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་ཟད་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྷགས་པའི་སྤྱིར་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་
ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དེ་མ་ཞེས་པའི་མི་ཟད་པ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྲོད་ཁོ་ན་ལྷན་པར་
དུ་བསྐྱུས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་ཚོས་སྲོད་བརྒྱུ་ནི་ཐེག་དམན་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷན་པར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་
ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྷན་པར་འཕགས་པའི་སྤྱིར་དང་།
སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་
བུ་སྟོན་པའི་ཚོས་ནི་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ནི་རང་དོན་ཅུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེན་པ་དེ་སྟེན་དུ་མ་ཞེས་བརྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་
པོ་ ། མདོར་བསྟན་ ། མི་གཡེངས་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་གཡེངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །

གྲུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས། །

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་གང་ཞེས། རྣམ་པར་མི་གཡེངས་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར། །གྲུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སོ།

ཚོས་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་
པའི་དོན་ལས་མི་གཡེངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་གྲུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ངོ་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་
ཚོར་བར་རྟོགས་རྒྱས་པས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་བཤད་ ། ལ། མི་གཡེངས་པ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ། མི་གཡེངས་པ་ཞི་གནས་ ། ། ལྷང་
དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་རོ་ལྷང་བྱིང་དང་རྟོད། །
ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། །
རྒྱང་དུ་འཁྲུག་སེམས་ཀྱི་གཡེངས་བ་སྟེ། །
སློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་རྣམ་པ་དུག་མེད་པ་ནི་མི་གཡེངས་བ་ཡིན་ལ། གཡེངས་བ་དུག་
ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
གཡེངས་བ་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སློ་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་རོ་ལྷང་བ་དང་བྱིང་བ་དང་རྟོད་པ་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་དང་། །དེ་
ལ་མཚན་མར་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་
དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེངས་
བ་དང་། །རྒྱང་དུ་འཁྲུག་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་
སྟེ། །སློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱོ།

མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། གཡེངས་བ་རྣམ་པ་དུག་དང་བུལ་བའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེངས་བ་རྣམ་པ་དུག་པོ་གང་ཞེས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེངས་བ་
མིག་ཤེས་སོགས་ཚོགས་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་སློར་བལྟས་པས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལས་ལྷང་བ་ཡིན་པ་དང་། སློ་རོལ་དུ་གཡེངས་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་

འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རོ་མུང་བ་དང་།
བྱིང་ཚོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་
བསམ་པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་
འཇིན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་
དུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། ངར་འཇིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སེམས་དང་མ་བུལ་བ་ཐེག་
དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དུག་སྟེ། དེ་དུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་
ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཅོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་
བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། ནང་དུ་ཅེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཙམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་འཇིན་པ་
སོགས་མཚན་མར་འཇིན་པ་དང་། ངར་འཇིན་དང་བཅས་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་བསམ་
གཏམ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་
དང་ཡང་བུལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲོ་ལྟན་
རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ། ལ། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ། མདོར་བསྟན་ ། ། ཡི་གོ་དོན་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། །

ཡི་གོ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
མི་འཕྲོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། །
མ་དག་དག་དང་སྒྲོ་བྱུར་དང་། །
མི་སྤང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། །

སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་རིག་པར་བྱསྟེ་ཡི་གོ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་
དོན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །མི་འཕྲོ་བ་ལ་སྤྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་དང་། །མ་དག་པ་
དང་དག་པ་གཉིས་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྒྲོ་བྱུར་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །མི་
སྤང་བ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་མ་ཙོར་བར་ཉོགས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གོ་དང་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་
དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དང་།
སྒྲོ་བྱུར་བ་དང་། མི་སྤངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་སྟེ། ༡ རྗོད་བྱེད་ཡི་
གོ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༢ བརྗོད་བྱེད་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ། ༣ གཉིས་སྤང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༄ གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་
མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༥ ཡོངས་བྱུང་གཟུང་འཛིན་དང་
བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༦ གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཚོས་ཀུན་
མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༧ དེ་ལོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༨ རང་བཞིན་
དག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡང་སྟོ་བྱུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ། ༩ གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤངས་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༠ རྣམ་བུང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་
མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་ ། རྫོང་བྱེད་ཡི་གོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ །
འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་འདྲིས་སྤྱིར་དང་། །
མ་འབྲེལ་སྤྱིར་དང་མ་འདྲིས་སྤྱིར། །
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་ཡི་གོ་མ་ལོག་པའོ། །

ཡི་གོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་དང་འདྲིས་མིང་ནི་འདྲིས་
ཞེས་འདྲིས་པའི་སྤྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ལས་ལྷོག་པས་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་མ་འདྲིས་
པའི་སྤྱིར། །སྤྱི་མ་གཉིས་དོན་ཡོད་པ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་དོན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གོ་ལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའོ།

དང་པོ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གོ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ཚོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་། །ཡི་གོ་ལས་བཞག་པའི་བརྗོད་པ་དོན་གང་གི་བརྗོད་པར་
སྟོ་ལ་འདྲིས་པའི་སྤྱིར་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྟོན་དང་བ་
རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་པར་བརྗོད་ཚེ་གཏུང་འདེག་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་
བར་བྱེད་གྱི། །བ་སྟོན་དང་ཀ་རྗེས་སུ་བྱས་པའམ། །འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་སྤུལ་
ཏེ་བརྗོད་ན་དེ་གོ་མི་རུས་ལ། །དེར་མ་ཟད་ཡི་གོ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བརྗོད་པ་
གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྗོད་པར་སྤྱིར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་
ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་བརྗོད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། །ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་
བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་། །དེ་ལས་
བརྗོད་པའི་མ་འབྲེལ་པའི་སྤྱིར་དང་། །མ་འདྲིས་པའི་སྤྱིར་ཡི་གོ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་
ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གོ་རྣམས་ཀྱིས་
བརྗོད་པས་དོན་གོ་རྒྱལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱི་བུའི་རྟོགས་པས་འབྲེལ་པ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་
བཏགས་པ་ཅུ་ལས་ཡིན་གྱི། །མིང་དོན་རང་གི་དོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ནི་ཡི་གོ་ལས་དོན་རྟོགས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། །འདི་
ལས་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྤྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་
དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ ། རྫོང་བྱེད་འདྲི་དོན་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ །
གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན། །

གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི། །

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །

ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི། །

ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་

གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་ཏེ།

འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི། །

ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་སྲིན་ཅི་མ་

ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྒྲུང་ས་ལ་སྒྲུང་ཅམ་དུ་

ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྒྲུང་ས་པའི་དོན་རྣམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་

པོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ། །

གསུམ་པ་ ། །གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་

སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ། ། །རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྟོམས་པ་ཡི། །

རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །

གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་འོ། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ཡིས། །

རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ཤེས་པ་དེ་ནི། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེན། །

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

ནི་བརྗོད་པའི་འདུ་ཤེས་སྲིན་ཅི་ལོག་པ་མ་བསྟོམས་པའོ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་དེ་ཡིས་བསྟོམས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྲི་མ་

སྲི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་རྒྱལ་

བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའོ། །

དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེན། །

གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་

ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་ཡི་ཆ་རྣམས་བག་ཆགས་སྐྱ་ཚོགས་

པའི་ཀུན་གཞི་དང་། །

དེའི་མཐུས་སྲི་ནང་གི་ཚོས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྣམ་པར་

སྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་ ། །གཉིས་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་

འཕྲོ་བ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ། ། །དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་གྱི་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །

སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །

དེ་ནི་མི་འཕྲོག་མ་ལོག་སྟེ། །

ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འཕྲོག་སྟེ། །

དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱིག་གི་སྐྱུ་དང་ཕྱ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། །དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །དེའི་འབྲུལ་པ་ཅམ་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སེམས་མི་འཕྲོག་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་ལ་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སེམས་མི་འཕྲོག་པའི་སྤྱིར་དོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ནི། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། །སྤང་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། །དེ་ལ་ནི་མི་འཕྲོག་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྐྱོགས་སུ་མ་སྐྱུང་བའམ་མི་འཕྲོག་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དོ། །

ལྟ་བུ་། །ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་། །
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲུག་སྟེ། །

ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་ཁོ་ན་སྟེ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ། །

དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲུག་པའི་སྤྱིར། །མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ནས་ཡིད་དང་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་ཁོ་ན་རུ་ཤེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །མཚན་ཉིད་གང་ལ་ཞེན། །ཀུན་རྗེ་བུ་ནི་འདི་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ།

ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲུག་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། །རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་སུ་སྤང་བ་གང་ཇི་སྟོན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཛིན་ཉེན་ཐ་སྟོན་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་

སྒྲུང་བ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དུག་པ་ ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཚོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཡི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །
འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་སྤྱིར་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར། །
དེ་ནི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

ཚོས་ལ་བདག་མིད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་
ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་སྤྱིར་ན་ཚོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར་ཤེས་པ། །དེ་
ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་
འདི་ལྟར་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་
མཚན་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་ ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱི་ཅི་
མ་ལོག་པ་ ། སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །
མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པའོ། །

སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། །མ་སྤངས་པ་དང་དེ་སྤངས་པ་ལས། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དེ་ནི་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་རྣམ་
པར་དག་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟངས་ན་དོན་
གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་གི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་
པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེའང་དག་པ་
དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ ། རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡང་སྟོ་བུར་
བར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་ ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི། །

རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

གཉིས་ནི་སློབ་བྱུང་བ་སྟེ། །

དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། །

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་ལ།
རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ནི་སློབ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་པ་ཡང་སློབ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་
ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་དོན་ཅོ། །སྤྱིར་མ་དག་པ་
དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་ཚུལ་ཅམ་གྱི་དོར་སློབ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་
དེ་ཡང་སློབ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལྟར་ཅིག་ཏུ། ཚོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

ཚོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། །

མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྱག་དང་དེ། །

མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པའོ། །

ཚོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མེད་
ལ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྱག་པ་དང་ད། །རྒྱལ་བ་ཡང་མེད་དེ་དེ་འདིར་སྐྱག་པ་
མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཚོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་
དང་། །དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་པ་དང་
དེ་ལས་གོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
དུ་ཚོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། །འདི་ལྟར་
ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་སྤྱོད་ལས་འཕྲོལ་བས་སྐྱག་པ་དང་། །དང་སོགས་རྣམ་བུ་
སྤྱོད་ལས་འཕྲོལ་བས་ད་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། །སྐྱག་པར་བྱ་བ་དང་ད་རྒྱལ་དུ་བྱེད་
པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་དང་། །ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།

། གསུམ་པ་ ། སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྤྱོད་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
དེ་དག་ལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། །དང་པོ་སྲིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྤྱོད་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ ། གང་ལ་གང་ཞིག་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྱུང་། །
མ་འབྱུང་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །
འབྱུང་དང་མ་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཉིད། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མའོ། །

འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་དོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དོ་རྗེའི་ཚིག་
རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་དང་བཀའ་བ་དང་ལན་ཏེ་གང་ལ་འབྱུང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་ཞིག་
འབྱུང་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ལས་འབྱུང་པ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །མ་འབྱུང་པ་
གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་དང་། །འབྱུང་པ་དང་མ་འབྱུང་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
མའོ། །དོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ།
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། ཚིག་
དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །བཀའ་བ་དང་ལན་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་བཀའ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་མེད་ན་

ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རྩེད་ཞེ་ན། །དེའི་ལན་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་བྱས་
པ་ནི་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་
བྱང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱུན་
ཆད་ ༥༦ པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་དཀ་ལས་འདས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་
ལན་ནི་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་དཀ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་འམ་དོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་
འབྲ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བཀའ་བ་
དང་། ལན་ཏེ་རྣམ་བྱངས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པ་འམ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་
དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་
ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་། གང་

ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་དོ།
།དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་
རྣམ་བུང་བསྟན་པའི་དོན་རྗེས་ཚིག་གསལ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་
ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དུ་མས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསལ་
ན་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་སྤང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་པའི་དོགས་
པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་
བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་
ཀྱང་སྤང་བའི་ལན་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྤྱི་ཉོན་མོངས་དང་
བཅས་པར་མི་འཐད་པའི་བརྒྱལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
དག་ཀྱང་སྟོ་བྱུར་གྱིས་སྤྱིན་ཡོད་མེད་ལས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བསྟན་པ་
དང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་དག་པ་སྤྱིས་དག་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་དག་པ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ཅིང་འགྲིབ་
པ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུ་འཆད་ཅིང་སྤང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་
པའི་བརྒྱལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་
གནད་གྱིས་ཀུན་བུང་ལ་ཚད་མ་མཚིས་པས་ན་འདི་ལ་འགྲིབ་ཏུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་
ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་
ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྤྱི་ཚུལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་
ལས་ཡི་གོ་དོན་ཡོད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པས། སྤྱིས་

བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉིན་པོ་སྟེ་ཚུལ་
དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
ཤེས་རུས་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་
སོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་
ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅིས་པའི་མིང་
གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་གནས་དང་པོ་གཉིས་
ཀུན་བརྟགས་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་པ་དེས་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྤོང་ཡང་དེ་
ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་
སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྤང་བའི་གཞིའམ་རྒྱ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་
ལ། སྤང་ཟེན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྟགས་པའོ། །ཡང་
ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཇུག། །མ་
འཇུག་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །འཇུག་དང་མ་འཇུག་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འཇུག་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་
དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྤང་བ་ལ་འཇུག། གང་ཞིག་འཇུག་
པའི་དོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྤོང་བའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་
གནས་གང་ལས་འཇུག་ན་རྟོག་པས་བསྟོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་

ལས་སོ། །མ་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལྷན་བཟུང་བ་སྤྱོད་
མ་ལྷན་བཟུང་ཞེས་པའི་རྗེས་སློབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་གཞན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡི་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་ཡུལ་ཅན་ལོ། །གང་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བཟུང་། སྤྱི་མཚན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་དོན་ལོ། །འཁྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འཁྲུལ་པའི་རྩྭ་མཐུན་
པའམ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་
མཁའ་ལྷ་བྱུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྲ་མ་བསྟན་དང་། སྤྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་
པ་སྟེ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
མཐར་སྤྱོད་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་སྤངས་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན།
དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་།
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་། སྤངས་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བུང་
གི་ཐ་མ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་
མཐའ་རྗེས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་
བཞུག་མེད་པར་མཐར་སྤྱོད་པར་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བུའོ། །དོན་ལྡན་ཆོག་གི་
གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་རྩལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སློབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་ཆུན་
གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་སྤེལ་བྱས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྟེ་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་
འདས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྗེས་དང་དོན་དམ་པའི་རང་

བཞིན་སྤྱོད་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟོན་གྱི་སྤྲུག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
། རྒྱ་གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་ལྡན་ཆོག་བཅུར་བཞུག་པ་འགྲོལ་པས་ཁ་བསྟེན་བ་ །

- ཡོད་མེད་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་དང་། །
- གནས་དང་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུ་ཉིད། །
- མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །
- རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །
- ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་དང་། །
- དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུ་ཉིད། །
- འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །
- དོན་ལྡན་ཆོག་ནི་བཅུ་ཞེ་བུ། །

ཡི་གེ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡོད་མེད་དང་དོན་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་ནས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པ་
དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་གནས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་
ཅི་མ་ལོག་པས་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུ་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་མི་རྟོག་
པ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་
ཉིད་དང་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱང་བ་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་ནམ་མཁའ་
ལྷ་བྱུ་ཉིད་དང་། །མི་སྐྱོག་པ་ལ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པས་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་

ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །དོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བྱའི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྒྱུ་པོ་དེ་ལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་བརྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན།
གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་
དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པར་
འོད་གསལ་ལ་པ་ཉིད་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཉིད་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་
སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གའི་རིག་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་དོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཚན་
གཉིས་པའོ། །དང་པོ་བདུན་ཚན་དང་པོ་། ཐ་དད་པ་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་
ཏི། །

- ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །
- སྐྱ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །
- གང་ཟག་ཚོས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་དང་། །
- སྐྱར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། །
- མི་མཐུན་སྤྱོད་དང་གཉིན་པོའི་མཐའ་། །
- རྟོག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །

གཟུང་དང་འཇོན་དང་གུན་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་པར་བྱུང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །

མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་བསྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་སྤང་པོ་ཐ་དད་པར་ལྷ་བའི་མཐའ་དང་
དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་སྐྱ་སྟེགས་ཅན་
གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དང་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་
སྟེ་དེ་གཉི་ག་དང་། །གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་
མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ནི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་དང་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཉིན་པོའི་མཐའ་དང་། །གང་ཟག་དང་ཚོས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པ་དང་དེ་མེད་
དོ་ཞེས་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་མཐའ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཇོན་པའི་མཐའ་དང་གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཐའ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་དང་གསུམ་
སྟེ་སྤྱི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་གྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
སྐྱོ་བའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་དེའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཡང་གསུམ་མོ།

གང་གི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་རྩལ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདག་དང་ཐ་
དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཇོན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་
ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བྱ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདག་དུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བཏགས་དོན་གྲང་མིང་ཅིང་།
དེས་ན་དེ་ཡིང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མིང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་
རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤྱི་གསུངས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་
པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟོག་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་སྟེ།
མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་
སྟོང་སྒྲུང་ཅོམ་དུ་མིང་པར་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་
ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་སོགས་ཚོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་
ཟག་མིང་པ་དང་ཚོས་མིང་པར་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་
དེ་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མིང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཚོས་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྒྲོང་
བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མིང་པ་དང་སེམས་པ་མིང་པ་དང་། ཡིད་མིང་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགོ་བ་དང་ཀུན་
ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དགོ་བ་དང་རྣམ་བུ་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་
བའི་མཐའ་དེ་དག་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་
ཅིང་མི་བརྗོད་མི་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་

ཐེང་བྱུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཚོས་དང་གང་

ཟག་མིང་པར་ལ་རྟོག་ཆད་དེ་མཚམས་མི་སྒྲིབ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ།
དེ་གཉིས་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མིང་པའི་དབུས་
སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་
དང་རྣམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་།
མ་རིག་པ་འགག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བུ་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་
ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་
ནི་གཉིས་སུ་མིང་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྒྲོང་
ཉིད་མཚན་མིང་སྒྲོན་མིང་དུ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཅིག་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པར་སྒྲིབ་དང་།
སྒྲིབ་ནས་མ་ཤི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་།
ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་འཆི་སྲིད་དང་སྒྲིབ་སྲིད་བར་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་
སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྒྲིབ་མིང་པར་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མིང་པར་ཤེས་

པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་ལྷན་པ་དེ་གསུམ་བུལ་བ་
ནི་རྣམ་བུང་སྟེ་དེ་ལའང་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་
ཚེས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྟེ་
དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བུ་དེ་དག་
བསལ་ལོ་སྟེ་དུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་གང་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྤང་བུ་དང་གཉིན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མ་སྟོང་པ་
ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྟོད་
ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་དེས་སྟོང་པར་
བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་ཚན་སྟེ་མ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤའ་གཉིས། དང་པོ་
། མདོར་བསྟན་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །
དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། །དེ་

ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།

གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མ།
མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ ། རྒྱས་བཤའ་། ། དངོས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

- དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བུ་དང་། །
- ཞི་བུ་སྐྱབས་བུ་དེ་ལ་འཇིགས། །
- གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །
- ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །
- སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །
- དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །

བདུན་གང་ཞེན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞི་
བར་བུ་བསྤང་བུ་དང་། །ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉིན་པོར་ལྟ་བ་དང་སྐྱབས་བུར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་
འཇིགས་པར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཟག་
པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ལོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བུ་སྟོང་བར་
བྱེད་པ་དང་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ལུས་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་དང་། །གཉིན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་
སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བུ་མཉམ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་ཏྲོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྐྱུར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་
 རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ཡང་མཐའ་
 ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་
 ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟེ། སྟོན་
 ཀྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། སྤྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་ཏྲོག་
 པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 བྱུང་བས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྤྱང་འདི་
 ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་རྣམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་དུས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་འདི་སོལ་
 ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྤྱང་འདི་ཅི་སྟོམ་དུ་སེམས། རྣམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་རུས་
 སམ་ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བ་ལ་སྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཏྲོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་ཏྲོག་པ་ནི་
 མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྤྱང་དཔེར་ན་འདི་
 ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁའ་ཞིག་བདག་ཉིད་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་
 ལྟ་ཞིག་གིས་ནས། དེས་འཇིགས་སྐྱབ་སྟེ་ཁ་སྐྱབ་དུ་འབྲེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་བྱུར་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པས་སྐྱུལ་པའི་
 འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐྱབ་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་

མཐའ་དེ་གཉིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྐྱུ་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ནས། ཚོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་
 ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བཤེག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་
 རུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡི་ནས་ཇེས་སུ་སོང་
 བར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་སྤྱི་མ་རི་མོ་མཁའ་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔེར་རྣམས་འཁོར་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ།
 །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་སྟོ་བརྟན་འབྲེལ་པ་ན་
 སྤང་དོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཇིན་པར་རྣམ་པར་
 ཏྲོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྤྱང་འདི་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་སྐྱུལ་པ་དེས་སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་དུ་
 མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བྱུང་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་བྱུང་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་བྱུང་
 པས་དོན་ལ་གཟུང་འཇིན་དུ་མ་བྱུང་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་
 པ་གཉིས་སུ་ཏྲོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ཏྲོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་
 ལ། དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྤྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་དུད་པ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་དུ་ཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་
 པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་མའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་

ཤིང་ལས་མི་བྱུང་ལ། དེས་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཤིང་
ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་འབྱུང་ལ། མི་དེས་
སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚོགས་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་
བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཇིག་པའམ། ཡང་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་སྟོམ་
དུ་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་
བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མི་བྱུང་
ན་སུན་པ་སུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྤང་མར་མི་དེ་འདི་
ལྟར་བདག་གིས་སུན་པ་སུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྟོམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་།
མར་མི་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་པ་སུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མི་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷགས་པའི་སྤྱིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་
ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྟོམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་
མི་རུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉེས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའམ།

མཉམ་པའི་དུས་ཅན་རྒྱུར་སྟོམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤོང་
བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲིམ་མམ། ཁང་
པའམ། ཁང་སྐྱོན་ལོ་བརྒྱ་སྤོང་འདས་པར་སུས་ཀྱང་མར་མི་མ་བུས་པ་དེར་མི་ལ་
ལ་ཞིག་གིས་མར་མི་དེ་བུས་ན། འོད་སྤང་འདི་ཅི་སྟོམ་དུ་སེམས། སུན་པ་སུན་ནག་
དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྤོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྟོམ་
དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བ་སྐྱེས་ན་སུན་པ་དེས་པར་འགག་
པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། སུན་པ་ཡུན་རིང་ཡང་
དེར་མར་མི་སྤར་བ་མི་སྤིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་
དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་རེ་སྐྱུར་བ་བདུན་
ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་དང་མི་མཐུན་པར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་
གང་ཞིག་སྤོང་སྐྱུར་གང་ཅུང་གི་སྤྱོད་སུ་སྤྱུང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་
བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བུལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྐྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གིས་བཅད་ལྟ་པ་དང་དུག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ། བྱེད་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

བྱེད་པར་ཅན་དང་བྱེད་མེད་ནི། །
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

བྱུང་པར་ཅན་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་སྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། །བྱུང་པར་ཅན་དང་བྱུང་པར་མེད་
པ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེས་གང་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་
བྱུང་པར་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པ་འོ།

བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་པར་
ཚུལ་གྲིམས་ལྷག་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་གྱི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
ས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་ཕར་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་
མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་
སྐྱེ་ན་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་གྱིས་
བསྟན་ཏོ། །

- རྣམ་པར་བཞག་དང་དེ་བཞིན་དབྱིངས། །
- སྐྱབ་དང་སྐྱབ་དང་འཛིན་པ་དང་། །
- ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་ཏུ་འཛིན། །
- རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་། །
- རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་འདུག་དང་། །

ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། །

དམིགས་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ལས་ཚོས་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་
དམིགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དང་། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་དམིགས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣལ་ཏུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་དགུ་པ་
ཡན་ཆད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ནི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་
དག་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་སྐྱེ་ན་མེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་གྱི་སྒོ་ནས་
བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་
དང་གཟུགས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཚོས་གང་དག་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྟེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་
ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་
པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ལོ། །བསྐྱུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྣ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་པར་བྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་པར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་
ན་པར་ཕྱིན་དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་
པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ནས་དམིགས་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་
ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་སྐྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཇིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་
དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འཇིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སློབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
འཇིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་
རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་དུག་
པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་

པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྲིད་ཞིའི་ཚོས་ལ་
མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་
དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་
པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ཡི་ཤེས་སུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་།
སྲིན་ལས་སུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་
དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡི་ཤེས་སུལ་དུ་བྱུང་
བ་ཐོབ་པས་ཡི་ཤེས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་སྲིན་ལས་ལ་
དབང་བ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྲིན་ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་།
བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་
དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡི་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་
མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ནི། མ་ཚང་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། །

- མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྲོང་དང་། །
- མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྗོད་དང་། །
- ཡང་དག་བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་། །

ལས་སུ་རུང་དང་མི་གནས་དང་། །

སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ། །

རྒྱན་མི་གཙོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤྲོད་བས་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་དམན་
པས་སེམས་མི་གཡོང་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་
པར་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བས་
སེམས་ཅན་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ཞིང་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པ་དང་སྤྱི་ཞིང་མི་གནས་པས་ལུང་བརྟན་པ་འཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
པ་དང་། །སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དེ། །རྒྱན་མི་
གཙོད་པས་བྱང་རྒྱུ་རྒྱན་ཏུ་སྦྱོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་
བརྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་
པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་
བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་

ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོད་བ་དང་། །
མི་གནས་སྤྱང་ན་འདས་པ་དང་། །བྱང་རྒྱུ་མཚོག་དང་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་དང་། སད་པའི་རྒྱན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་
མོས་པ་དང་། བསམ་པ་སྐྱོན་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲོད་བ་ཕར་
ཕྱིན་དུག་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་
ནས་འཕགས་པའི་སར་རྒྱུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྱི་ཞིང་མཉམ་
ཉིད་དུ་རྫོགས་པས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །མཐར་འབྲས་སྐྱབ་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་སྤྱི་པ་ཇི་སྤྱི་དུ་བྱང་
རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་སྟེ། གཟུགས་
སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་རྒྱལ་རྒྱན་མི་གཙོད་
པའོ། །རྒྱལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྦྱོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
སོགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྒྱན་མ་
ཚང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྲོད་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་
པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡོང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྐྱབ་
པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་

པའི་ཚོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྒྲིན་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་
དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་
འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་སྒོ་
ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་།
སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བཏུས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་
པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྲུང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྒྲོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
པ་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྤྱིབ་པ་མེད་པས་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མེད་པ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་རྩལ་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་གཙོད་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་རྩལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །



ཡུལ་གྱི་འོག་

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་
དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུང་བྱང་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་། གཞུང་འདི་
རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་། དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །

རྟོགས་པར་དཀའ་དང་སྤྲིང་པའི་དོན། །

དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན། །

དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་སློན་

མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་

ཕྱིར་དོ། །འདི་ནི་རྟོག་གའི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་ཕས་གྱི་

ཚོལ་བ་དག་གིས་མི་ཤིགས་པས་སྤྲིང་པའི་དོན་དང་། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབས་
པས་དོན་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་
དང་། །དོན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །ཐེག་པ་
སློན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་།
བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་
གཞུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེའང་ཞི་གནས་བསྟོན་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་
པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྟོན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན།
དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། །ས་བཅུ་དག་སྟེ་
བྱུང་པར་ཅན་དང་བྱུང་པར་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞི་གནས་གྱི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པས་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་གཞི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་། མི་འབྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་
མཚན་མ་ལོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་
དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་བསྟོན་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པས་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
པ་དང་། དེའི་སྟོང་བ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
པར་བྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེག་པ་དང་ཁིངས་པ་མེད་
པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་

དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ལེན་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་
པའོ། །

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་དབྱུང་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབྱུང་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དབྱུང་དང་མཐའ་མ་འདྲིས་པ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ཉོག་གའི་སྟོས་ཉོགས་
པར་དཀའ་བ་དང་། ཕས་གྱི་རྟོལ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྦྱིང་པའི་དོན་རྣམས། ཐེག་པ་
མཐའ་དག་གི་སྦྱིང་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་
སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རིགས་ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་ཉོགས་ལོག་
ཉོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
བྱུང་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །བསྟན་
བཅོས་དབྱུང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ལེན་པའི་འབྲེལ་པའི་སྐབས་
སོ། །

གཉིས་པ་མཛད་བྱང་ནི། །

བསྟན་བཅོས་དབྱུང་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་
ལེན་པ་ལས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ལེན་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་
པའོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩོ་ན་མི་ཏུ་དང་། ལྷོ་ལོན་ཏུ་བོ་རྩོ་དང་། ལྷོ་ལོན་གྱི་
ལོ་རྒྱུ་བ་བན་རྩོ་ཡི་ཤེས་སྡེས་བསྟུར་ཅིང་ལྷོ་ལོན་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

༥

བསྟན་བཅོས་དབྱུང་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེན་པ་
ལས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ལེན་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་
པའོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩོ་ན་མི་ཏུ་སྟེ་རྒྱ་ལ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལྷོ་ལོན་ཏུ་སྟེ་སྦྱིམས་འབྱུང་དབང་པོ་དང་། ལྷོ་ལོན་ལོ་རྒྱུ་བ་
བརྩོ་ཞང་སྐྱ་རྣམ་པའི་ཤེས་སྡེས་བསྟུར་ཅིང་ལྷོ་ལོན་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབྱུང་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེན་པ་
ལས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ལེན་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་
པའོ། །ཞེས་དང་། འབྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་
གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩོ་ན་མི་ཏུ་དང་། ལྷོ་ལོན་ཏུ་བོ་རྩོ་དང་། ལྷོ་ལོན་ལོ་རྒྱུ་བ་
སྟེས་བསྟུར་ཅིང་ལྷོ་ལོན་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ།

སྐར་ཡང་སྐྱེས་པ།

མཆན་འདི་ཡང་སྟོན་སྟོན་སྐྱེས་པའི་ལོ་པའ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས།
སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལྟར་གཞན་ཕན་སྐྱེང་བས་
བྱིས་པ་དག་ལོགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་པའི་གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྐྱོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་
 མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་
 དཔའ་མཚོག་དེས་ལེགས་པར་བསྟན། །སྣ་ཚོགས་ཚོས་གྱི་སྤང་པའི་རིན་ཆེན་
 གཏིར། །གང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་གྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་འབྲང་
 འོད་སྤང་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཚོས་གྱི་འབྱོར་པས་ཚིམ་བྱེད་ཤོག། །ཚོས་སྡེ་འདིས་
 མཚོན་འཇོམ་སྤིང་ཐ་བྱ་ཀུན། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྤང་བས་བྱུང་བྱུར་ཏེ། །འབྲང་
 སྐྱབ་པ་དྲུའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་གནས་གྱུར་
 ཅིག། །བདག་གྲང་རྫོགས་སྤྱིན་སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །མཁའ་བྱུང་ཡིད་ཅན་
 ཐེག་པ་མཚོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ། །འགྲོ་
 ཀུན་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁའ་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོ་
 ལ་གནས་ཤིང་སྐྱ་ཚེ་འདི་པོར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་
 པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ་ཀུན་པོ་
 ལུང་ལ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་པ་དྲུ་དཀོན་མཚོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 ཞལ་སྐྱ་ནས་བྱ་གྲུ་ཤིས་པའི་སྤྱ་རེག་དང་། །རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྤྱེས་དང་བཅས་
 བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་སྤིང་ལ་འཆང་ནའང་། །རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ།
 སྤང་ནས་ཀུན་པོ་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེར་བུམས་ཚོས་སྐོར་སྤུལ་བའི་
 སྐལ་ཤོག་སྐྱབ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་སྤྱང་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་འགྲན་
 རྒྱ་དང་བུལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་རྩ་གཉིས་པར་

གྲགས་པ་ཀུན་པོ་ཐོག་རྗེ་གདན་གྱི་ཚོས་གྲ་ཆེན་པོར་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་
 རབ་ཚོས་རྒྱལ་བ་ཤིང་ཏེ་ལའི་བུམས་སྟོང་རྒྱ་བའི་ཚོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བརྩམ་
 རྟེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གསེང་རྣམས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱིས་ཤིང་། །རྒྱ་བ་དེའི་སྤྱི་
 མའི་ཚོས་སྐྱ་གཟུང་སྐྱར་དགོ་བའི་སྐྱ་ཆར་གྱུབ་པར་བཤྱིས་པ་འདིས། །སྐྱལ་བ་པོ་
 སོགས་བདག་གི་སྤྱ་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་།
 མཁའ་བྱུང་གྱི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་
 གྱུབ་པའི་དགོ་ལེགས་གྱི་དཔལ་དམ་པ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག། །སྐྱ་མདུ་ལོ།།
 ལྷ་མ་ཞུ་མི་འོ་ཡ། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྱེད་སྐྱ་པ་བུམས་པའི་མཚན། །གསུང་
 རབ་སྡེ་སྤེའི་ནང་ཆོན་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་
 འབྱེད། །མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་པེ་མཉམ་སྒྲ་མེད་ལ། །རྟེན་འབྱུང་གཞན་དབང་ཀུན་
 བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པའི། །ཡོངས་གྱུབ་དབུ་མའི་ལམ་མཚོག་སྟོན་པའི་གཞུང་།
 །མི་ཕམ་མཁའ་པའི་དབང་པོས་ལེགས་བྱལ་བའི། །འབྲིལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྤང་
 བ་འཆར་འདི་མད། །གཞུང་འདི་སྤྱར་བསྐྱུན་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་མཐུས། །ཐུབ་
 བསྟན་མདོ་སྤྱུགས་རིགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅས། །འབྲང་སྐྱབ་སྤྱིན་ལས་མི་རུབ་
 བུམས་བསྟན་བར། །འཕེལ་བའི་རྒྱར་བསྟོད་དེ་བཞིན་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་ཀུན་
 མཚུན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རབ་རྣམས་སྤྱ་མ་ཞིང་སྟོང་གིས་སྤྱར་གྱི་འདུ་བྱེད་
 བཤྱི་སྐལ་དགོ་རྒྱན་བུམས་པ་འདས་པའི་དངོས་རྗེས་དགོ་སྤྱུགས་སུ་བཏང་དུས་
 སྤྱར་གྱི་ཡོན་ཇི་བབས་སུལ་ཏེ་དཔལ་སྤྱན་སྤྱན་གྱུབ་སྟེང་དུ་རབ་རྒྱལ་ལུགས་ཏེ་རྒྱ་

དུས་ཚོས་དགེ་བའི་ཆར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕྲིལ།། །།སྐྱེ་
མཚན་ལོ།། །།

